

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
MAJ 2008 R.**

Warszawa, 23 czerwca 2008 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Rynek pracy	5
Rolnictwo	9
Przemysł	13
Budownictwo	17
Budownictwo mieszkaniowe	19
Rynek wewnętrzny	20
Transport	22
Handel zagraniczny	23
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji	30
Ceny	31
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	38
Budżet państwa	41
Pieniądz	43

*

*

*

Produkt krajowy brutto	46
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	53
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	56

Uwaga:

Główny Urząd Statystyczny prezentuje w Internecie publikację pt. „Polska – wskaźniki makroekonomiczne”, zawierającą obszerny zestaw kwartalnych i rocznych wskaźników makroekonomicznych (wersja polska i angielska).

Publikacja składa się z trzech części, bieżąco aktualizowanych. W części I zawarte są kwortalne wskaźniki makroekonomiczne od 1997 r. (20 szeregów czasowych), w części II – statystyczne wskaźniki gospodarcze w rozszerzonym zakresie w układzie kwartalnym, począwszy od 1997 r. (blisko 460 szeregów czasowych), a w części III – roczne wskaźniki gospodarcze od 1995 r. (odpowiednio ponad 260).

Publikacja udostępniona jest **nieodpłatnie**.

Adres w Internecie: www.stat.gov.pl

Wstęp

Po wysokim wzroście w okresie styczeń–kwiecień, w maju br. w wielu obszarach działalności gospodarczej odnotowano osłabienie dynamiki, w części związane z wpływem czynników o charakterze sezonowym. Wolniejszy był wzrost produkcji przemysłowej oraz sprzedaży detalicznej i sprzedaży usług rynkowych. Utrzymała się natomiast dobra koniunktura w budownictwie. Na rynku pracy przeważały pozytywne tendencje: zwiększało się zatrudnienie (choć nieznacznie wolniej niż w poprzednich miesiącach), w szybkim tempie spadało bezrobocie. Wzrost wynagrodzeń nominalnych był nieco wolniejszy niż w poprzednim miesiącu, w rezultacie przy większej niż w kwietniu dynamice cen towarów i usług konsumpcyjnych nastąpiło osłabienie tempa wzrostu przeciętnych wynagrodzeń realnych w sektorze przedsiębiorstw. Trzeci miesiąc z kolei notowano wzrost siły nabywczej świadczeń emerytalno–rentowych.

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w maju br. wyniósł 2,3%. W okresie pięciu miesięcy br. produkcja była o 8,6% wyższa niż przed rokiem, przy wzroście wydajności pracy o 4,9%, zatrudnienia – o 3,5% oraz przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych brutto – o 11,0%. Wyższe niż przeciętnie było tempo wzrostu sprzedaży w firmach wytwarzających głównie dobra inwestycyjne – ok. 20% oraz konsumpcyjne trwałe – ok. 16%. Wzrost produkcji w budownictwie wyniósł w maju br. 16,6% w skali roku, przy zwiększeniu zatrudnienia (o 9,5%) i przeciętnych wynagrodzeń (o 13,8%). Badania koniunktury przeprowadzone w czerwcu br. wskazują na wolniejszy niż w ubiegłym miesiącu wzrost bieżącego portfela zamówień krajowych oraz niewielkie zmniejszenie zamówień zagranicznych w przetwórstwie przemysłowym. Prognozy przedsiębiorstw przemysłowych i budowlano–montażowych w zakresie portfela zamówień oraz produkcji są pozytywne, chociaż nieco gorsze niż przed miesiącem.

Tempo wzrostu sprzedaży detalicznej w skali roku było w maju br. niższe niż w poprzednich miesiącach (wzrost o 11,2%). Sprzedaż usług transportowych była o 0,4% wyższa niż przed rokiem, a w łączności – o ok. 2%.

W handlu zagranicznym, po czterech miesiącach br. utrzymała się tendencja szybszego wzrostu importu niż eksportu. Podobnie jak przed rokiem, odnotowano dodatnie saldo obrotów z krajami rozwiniętymi oraz ujemne saldo w obrotach z pozostałymi grupami krajów. Import dóbr

inwestycyjnych wzrósł o 15,6%, konsumpcyjnych o 11,7%, a towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie o 10,2% (ich udział w strukturze importu zmniejszył się z 63,9% do 63,2% w skali roku). Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–marzec br. ukształtował się na poziomie niższym niż przed rokiem, przy czym znacznie pogorszyły się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, a poprawiły – z krajami Unii Europejskiej.

Na rynku pracy w maju br. nastąpiło nieznaczne osłabienie tempa wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w stosunku do poprzednich miesięcy (wzrost o 5,4% w skali roku). Największy wzrost miał miejsce w obsłudze nieruchomości i firm oraz w budownictwie. W kolejnym miesiącu notowano spadek stopy bezrobocia rejestrowanego – do 10,0% (poziom najniższy od listopada 1998 r.). W badaniu popytu na pracę w I kwartale br. notowano spadek nowo utworzonych i wolnych miejsc pracy w stosunku do poprzedniego roku. W największym stopniu zmniejszyła się liczba wolnych miejsc w przetwórstwie przemysłowym.

W maju br. siła nabywcza przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosła o 6,1% (wobec wzrostu o 6,6% przed rokiem). Nieznaczne spowolnienie dynamiki płac realnych było wynikiem przyspieszenia tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz niższego niż przed miesiącem wzrostu wynagrodzeń nominalnych. Podobnie jak w poprzednich okresach, wyższy niż przeciętnie wzrost wynagrodzeń nominalnych notowano m.in. w budownictwie oraz w obsłudze nieruchomości i firm. Maj był trzecim z kolei miesiącem, w którym przeciętne realne renty i emerytury brutto kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku.

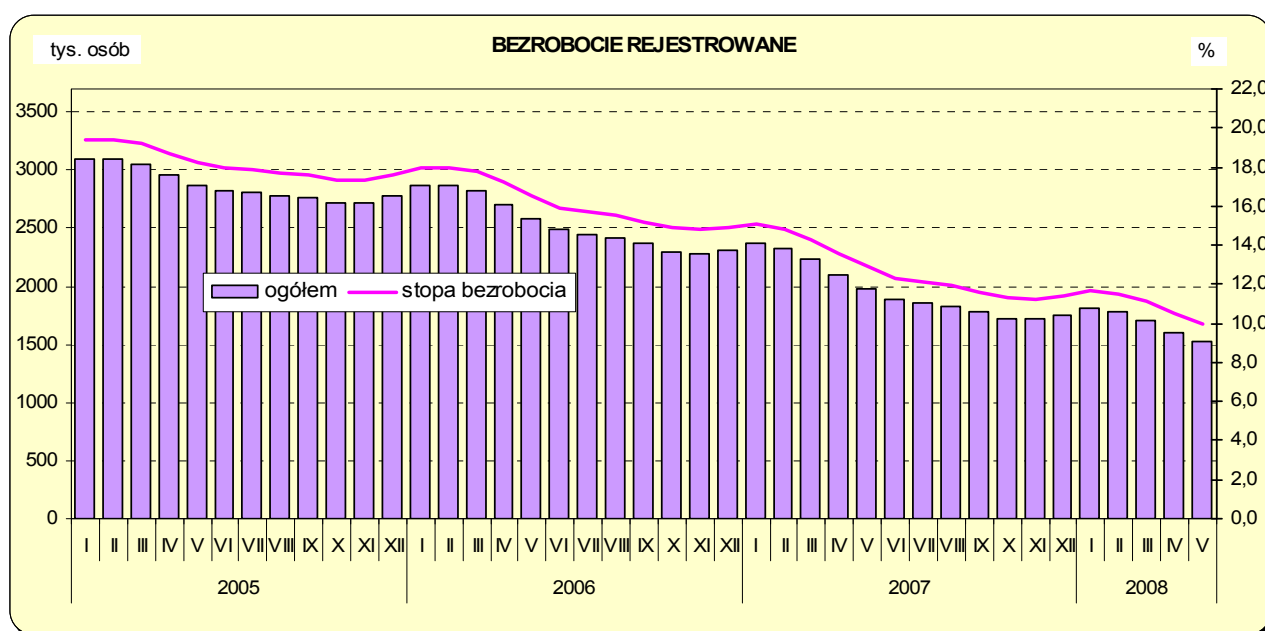
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. rosły szybciej niż w poprzednich miesiącach. W skali roku wzrost cen konsumpcyjnych wyniósł 4,4%. Najszybciej rosły ceny towarów i usług w zakresie mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Ceny producentów w przemyśle w maju br. w skali roku zwiększyły się o 2,8%. Szybsza niż w poprzednich okresach była dynamika w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę oraz w przetwórstwie przemysłowym – zwłaszcza w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej. Niższy niż w poprzednich miesiącach był natomiast wzrost cen w budownictwie.

Na rynku rolnym w maju br. ceny większości podstawowych produktów rolnych pochodzenia roślinnego oraz mleka były niższe niż przed miesiącem. Wzrosły natomiast m.in. średnie ceny skupu trzody chlewnej, drobiu rzeźnego oraz prosiąt na targowiskach. W skali roku wzrosły ceny większości produktów rolnych, oprócz cen ziemniaków i prosiąt do dalszego chowu.

Po pięciu miesiącach br. deficyt budżetu państwa wyniósł 1853,1 mln zł, co stanowiło 6,8% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2008 r.

Rynek pracy

W maju br. notowano wysoką, choć nieznacznie wolniejszą niż w poprzednich miesiącach, dynamikę przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Nadal zmniejszała się liczba bezrobotnych. Stopa bezrobocia była znacznie niższa niż przed rokiem, jej spadek odnotowano również w porównaniu z ub. miesiącem. Zmniejszył się udział osób długotrwale bezrobotnych oraz osób nie posiadających prawa do zasiłku. Obniżeniu uległ również udział osób młodych wśród zarejestrowanych bezrobotnych, wzrósł natomiast odsetek osób powyżej 50 roku życia. Wyniki badania popytu na pracę wskazują, że w I kwartale 2008 r. odnotowano spadek nowo utworzonych i wolnych miejsc pracy w stosunku do poprzedniego roku.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju br. ukształtowało się na poziomie 5389,8 tys., tj. o 5,4% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu w ub. roku o 4,4%). Utrzymała się spadkowa tendencja przeciętnego zatrudnienia w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 0,5%) oraz górnictwo (o 0,1%). W pozostałych sekcjach notowano dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia, największy w sekcji: obsługa nieruchomości i firm (o 9,8%), budownictwo (o 9,5%), hotele i restauracje (o 8,3%) oraz handel i naprawy (o 8,1%). Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w jednostkach produkujących pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 12,4%), w handlu detalicznym; naprawie artykułów użytku osobistego i domowego (o 9,5%), w grupie wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 9,0%), w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 8,9%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 8,6%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w ujęciu rocznym miał

miejsce w firmach produkujących odzież i wyroby futrzarskie (o 6,1%) oraz w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu (o 1,2%).

W okresie styczeń–maj br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5378,4 tys. osób i było o 5,8% wyższe niż przed rokiem (odpowiednio w ub. roku wzrost o 4,3%).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

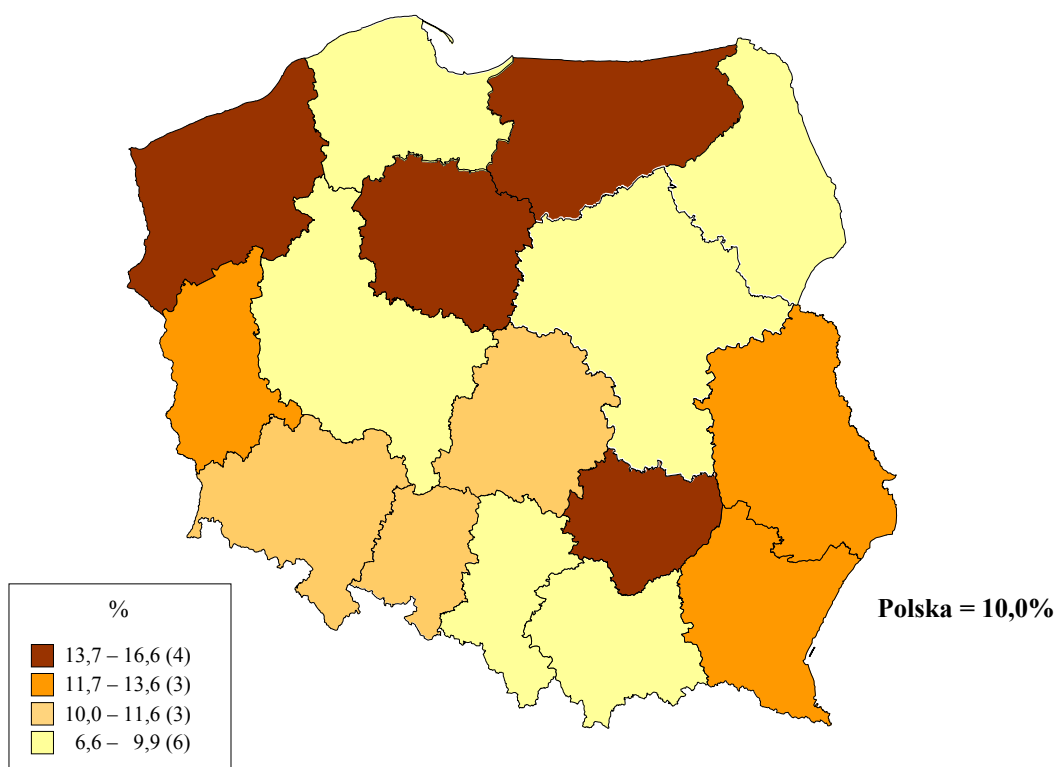
Wyszczególnienie	V 2008		I–V 2008	
	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku=100	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku=100
Sektor przedsiębiorstw	5389,8	105,4	5378,4	105,8
w tym:				
Przemysł	2635,9	103,1	2636,8	103,5
górnictwo	177,6	99,9	176,9	99,3
przetwórstwo przemysłowe	2260,6	103,7	2262,0	104,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	197,7	99,5	197,9	99,4
Budownictwo	389,1	109,5	383,7	110,8
Handel i naprawy	1030,6	108,1	1024,2	108,5
Hotele i restauracje	96,2	108,3	95,1	107,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	527,6	104,3	527,5	104,3
Obsługa nieruchomości i firm	532,0	109,8	533,7	110,3

W końcu maja br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1525,6 tys. i była o 80,1 tys. niższa od notowanej przed miesiącem, natomiast w ujęciu rocznym obniżyła się o 459,5 tys. **Stopa bezrobocia** wyniosła 10,0% i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 2,9 pkt (w porównaniu z poprzednim miesiącem była niższa o 0,5 pkt). Spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim (o 4,4 pkt) oraz pomorskim i lubuskim (po 4,0 pkt). Najwyższą stopę bezrobocia zarejestrowano w województwie warmińsko-mazurskim (16,6%) i zachodniopomorskim (14,1%), a najniższą (6,6%) – w woj. wielkopolskim. Relatywnie niski wskaźnik bezrobocia wystąpił również w woj. śląskim (7,7%), małopolskim (7,8%) i mazowieckim (8,2%).

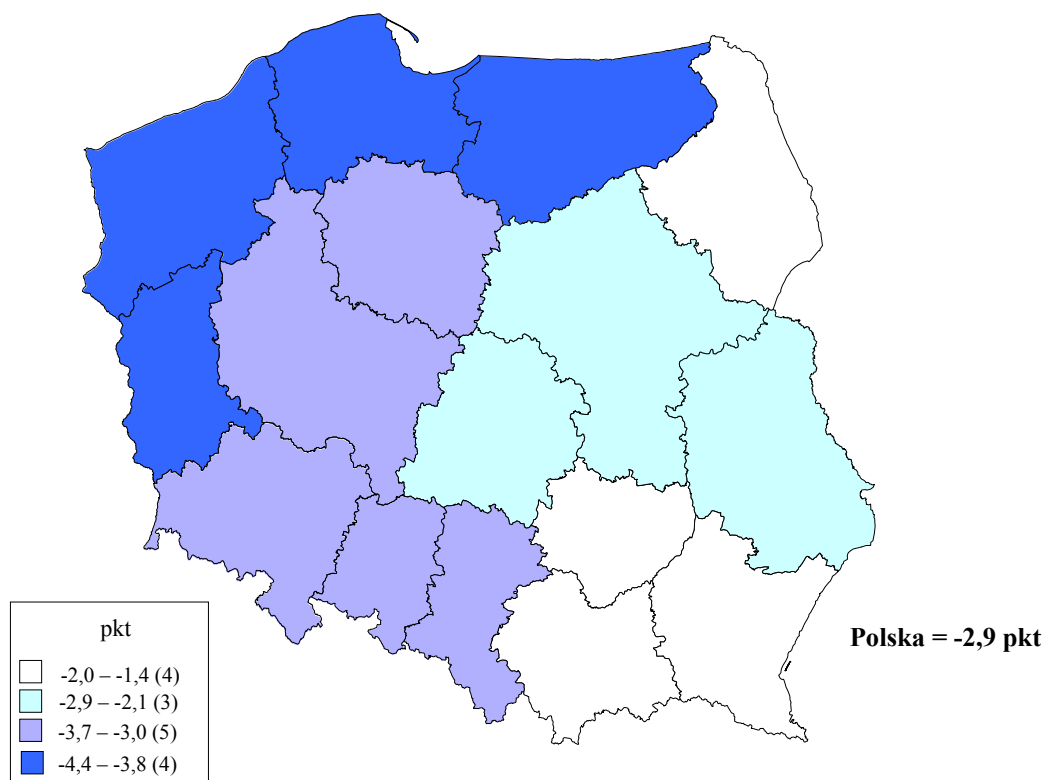
W maju br. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 7,0% i wyniosła 168,2 tys. osób. Wśród nowych rejestracji większość nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział zmienił się nieznacznie w stosunku do roku poprzedniego (wzrost o 0,7 pkt - do 76,7%). Osoby dotychczas niepracujące stanowiły 31,0% (wobec 31,7% przed rokiem).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu maja 2008 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

W okresie maj 2007 r. – maj 2008 r.

Z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 248,4 tys. osób, tj. o 16,9% mniej niż w maju ub. roku. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku którego z rejestru wykreślono 96,1 tys. bezrobotnych (wobec 122,6 tys. w ub. roku), a udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 2,3 pkt do 38,7%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 75,2 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 20,9 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 102,0 tys. i 20,6 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,4 pkt do 32,0%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (do 5,7%, wobec 4,6% przed rokiem). Udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców zwiększył się o 1,4 pkt (do 11,5%). Odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe w skali roku zmienił się nieznacznie i wyniósł 0,6% (wobec 0,5% przed rokiem).

W końcu maja br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1297,0 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,6 pkt do 85,0%.

Do osób w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu maja br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 5,9 pkt do 60,0%). Wzrósł udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (do 22,3%, wobec 20,6% przed rokiem), zmniejszył się natomiast - osób poniżej 25 roku życia (o 0,2 pkt do 18,9%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadało 31,0% zarejestrowanych (wobec 30,7% przed rokiem), 8,2% samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, a 4,4% stanowili niepełnosprawni (przed rokiem o 1,0 pkt mniej).

W maju br. do urzędów pracy zgłoszono 104,4 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 15,3% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Oferty z sektora publicznego stanowiły 25,0% ogółu ofert (wobec 23,3% przed rokiem). Z danych na koniec maja br. wynika, że zwiększył się udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż jeden miesiąc (o 3,1 pkt do 31,2%).

W końcu maja br. 133 zakłady pracy **zadeklarowały zwolnienie** w najbliższym czasie 9,7 tys. pracowników, w tym 343 osoby z sektora publicznego (przed rokiem odpowiednio 101 zakładów, 7,3 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 1,0 tys. osób).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, przeprowadzonego w jednostkach gospodarki narodowej, w końcu I kwartału br. 11,8% badanych firm (tj. 61,5 tys. podmiotów) wykazało 202,9 tys. **wolnych miejsc pracy** (przed rokiem 11,8% badanych firm dysponowało

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

220,1 tys. wolnych miejsc pracy). W jednostkach o liczbie pracujących poniżej 9 osób spadek wolnych miejsc pracy wyniósł 15,9%, w jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób spadek wyniósł 8,5%, natomiast w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób odnotowano wzrost o 3,3%. Największą liczbą wolnych miejsc pracy, podobnie jak przed rokiem, dysponowały podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (56,2 tys.), co stanowiło 27,7% ogółu wolnych miejsc pracy (wobec 29,4% przed rokiem). W skali roku nieznacznie wzrósł udział wolnych miejsc pracy w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 0,9 pkt do 5,9%) oraz w budownictwie (o 0,8 pkt do 22,9%), a zmniejszył się – w przetwórstwie przemysłowym (o 1,7 pkt do 27,7%). Liczba wolnych miejsc pracy w tych sekcjach wyniosła w końcu I kwartału br. odpowiednio 12,0 tys., 46,5 tys. oraz 56,2 tys.

Według wyników badania popytu na pracę najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla robotników przemysłowych i rzemieślników (73,5 tys.) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (25,3 tys.), które w sumie stanowiły 48,7% ogółu wolnych miejsc pracy. W skali roku najbardziej zwiększył się odsetek wolnych miejsc pracy adresowanych do pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 1,5 pkt do 10,8%) oraz specjalistów, a także techników i innego średniego personelu (po 0,6 pkt odpowiednio do 11,6% i 9,3%).

W I kwartale br. **utworzono** 178,2 tys. **nowych miejsc pracy**, tj. 25,0% mniej niż przed rokiem. W jednostkach małych spadek wyniósł 37,3%, w średnich – 19,4%, natomiast w dużych – 14,4%. Nowe miejsca pracy w przetwórstwie przemysłowym stanowiły 29,0% (przed rokiem 28,9%). Zwiększył się udział nowych miejsc pracy w budownictwie (o 0,9 pkt do 15,3%), zmalał natomiast – w handlu i naprawach (do 20,9%, wobec 23,5% w analogicznym okresie ub. roku). Spośród nowo utworzonych miejsc pracy, w końcu I kwartału br. roku nieobsadzonych było jeszcze 37,0 tys. miejsc (przed rokiem 52,8 tys.) – najwięcej w handlu i naprawach (25,5%), przetwórstwie przemysłowym (23,9%) oraz obsłudze nieruchomości i firm (11,6%). W porównaniu z sytuacją sprzed roku najbardziej zmniejszyła się liczba nowo utworzonych wolnych miejsc pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników (z 15,2 tys. do 9,4 tys.).

Rolnictwo

W maju br. średnia temperatura powietrza dla Polski wyniosła 13,2°C i była o 0,3°C wyższa od średniej wieloletniej, a średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie 42 mm i była o ok. 29% niższa od średniej z lat 1971–2000.

Przebieg pogody w maju sprzyjał wykonywanym pracom polowym i był na ogół korzystny dla wzrostu i rozwoju roślin. Na początku pierwszej dekady maja, na przeważającym obszarze kraju, uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby zabezpieczało potrzeby wodne roślin. W drugiej

połowie miesiąca w niektórych rejonach Polski, w wyniku niedoboru opadów (miejscami znacznego), nastąpiło szybkie wyczerpywanie się zapasów wody w glebie.

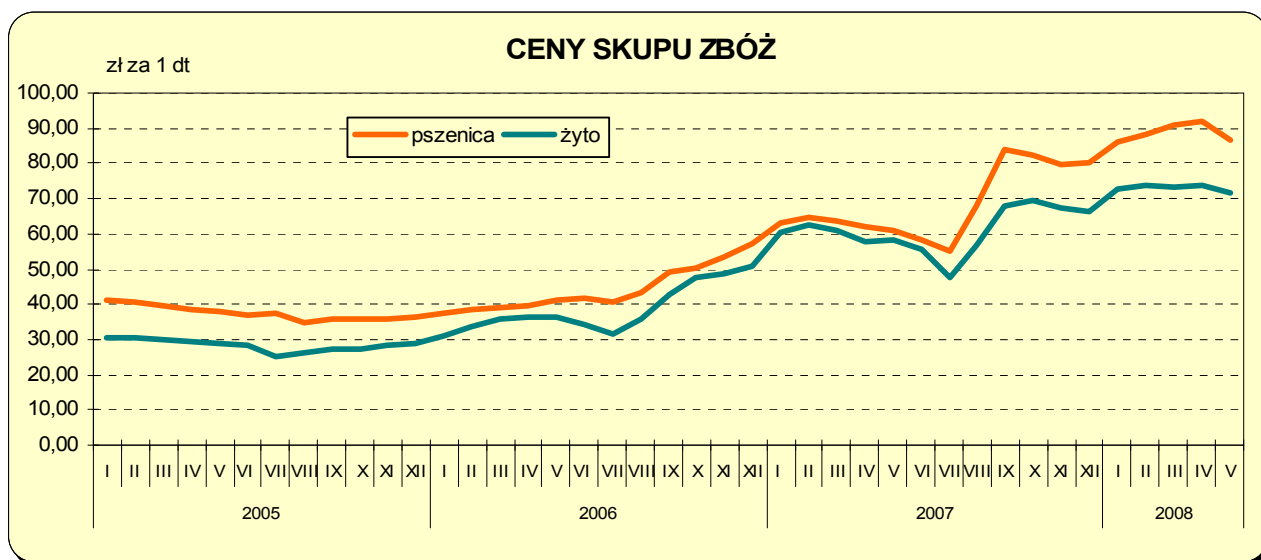
W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca pszenica jara, jęczmień jary i owies wchodziły w fazę strzelania w źdźbło, a pod koniec maja rozpoczęło się kłoszenie tych zbóż. Żyto, pszenżyto i pszenica ozima w drugiej i trzeciej dekadzie maja rozpoczęły kłoszenie, a pod koniec miesiąca na przeważającym obszarze kraju obserwowano ich kwitnienie. W maju obficie kwitł również rzepak ozimy. Zwiększone w tym czasie potrzeby wodne zbóż jarych i ozimych w niektórych rejonach Polski nie były w pełni zaspokojone. Pod koniec miesiąca na znacznym obszarze Polski przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego.

Wstępnie szacuje się, że w br. powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest nieco (o ok. 0,2%) mniejsza od ubiegłorocznej i wynosi blisko 8,0 mln ha. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ogółem zmniejszyła się (o ok. 6%) do ok. 750 tys. ha. Mniejsza od ubiegłorocznej jest także powierzchnia uprawy buraków cukrowych. Wstępnie szacuje się, że wyniesie ona ok. 235 tys. ha, tj. o 5% mniej niż w roku ubiegłym.

W maju br. **na rynku rolnym** obniżyły się w skali miesiąca ceny większości podstawowych produktów rolnych pochodzenia roślinnego oraz mleka. Wzrosły natomiast m.in. średnie ceny skupu trzody chlewnej i drobiu rzeźnego, jak również prosiąt na targowiskach. Na obu rynkach średnie ceny większości produktów rolnych, oprócz cen ziemniaków i prosiąt, były wyższe niż przed rokiem.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2007 r.–maj 2008 r.² wyniósł 5343,0 tys. t i był o 11,4% większy niż w porównywalnym okresie poprzedniego roku gospodarczego, w tym pszenicy (3774,3 tys. t) i żyta (587,6 tys. t) skupiono więcej odpowiednio o 10,9% i o 4,3%. Skup zbóż stanowił 21,1% zbiorów, podczas gdy przed rokiem 26,2%. W maju br., przy podaży zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) do skupu (162,9 tys. t) mniejszej o 21,4% niż przed miesiącem i o 8,5% niż w maju ub. roku, zahamowany został (utrzymujący się od początku br.) wzrost cen ziarna. W skupie i na targowiskach ceny zbóż kształtowały się nadal na bardzo wysokim poziomie. W maju br. za 1 dt **pszenicy** w skupie płacono średnio 86,46 zł (mniej o 6,2% niż przed miesiącem, ale o 41,5% więcej niż przed rokiem), a za 1 dt **żyta** 71,90 zł (odpowiednio o 2,4% mniej i o 23,4% więcej). W obrocie targowiskowym przeciętne ceny pszenicy (93,81 zł/dt) i żyta (78,29 zł/dt) były również znacznie wyższe niż w maju ub. roku (odpowiednio o 26,9% i o 19,8%).

² Według danych sprawozdawczych za II półrocze ub. roku oraz danych meldunkowych za styczeń–maj br.

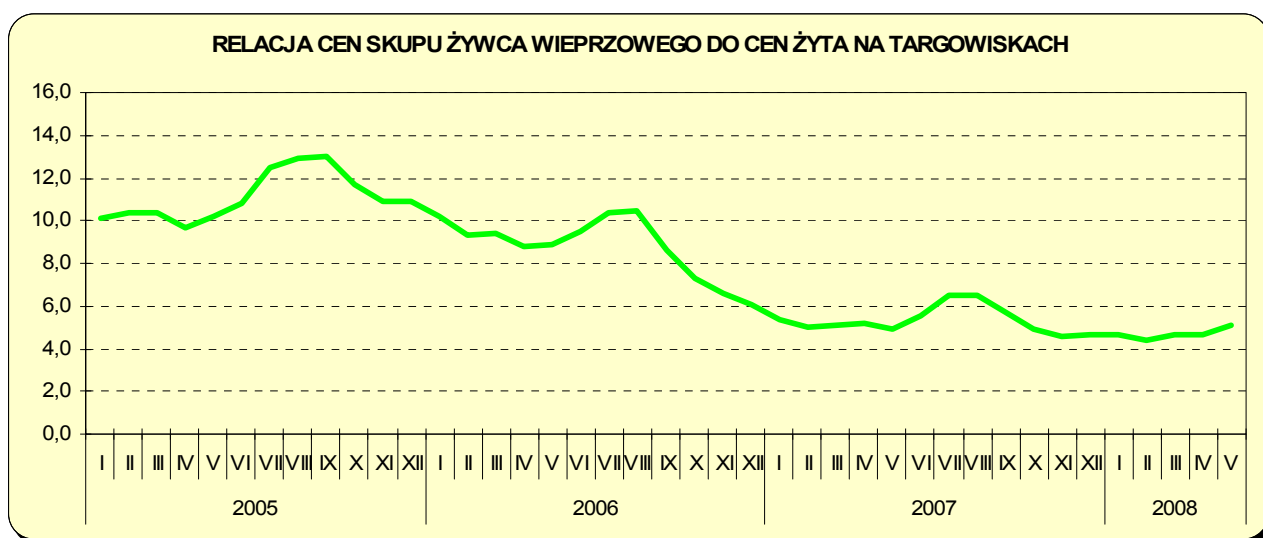
W 2007 r. znaczny wzrost produkcji ziemniaków (o ok. 31%) w stosunku do bardzo słabych zbiorów w roku poprzednim wpłynął na spadek ich cen. W okresie od lipca ub. roku do końca maja br.³ skupiono 1140,2 tys. t **ziemniaków**, tj. o 25,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku gospodarczego. Skup ten stanowił 9,7% zbiorów (wobec 10,1% przed rokiem). W maju br. dostawy ziemniaków do skupu (42,4 tys. t) były o 18,1% mniejsze niż przed miesiącem, ale o 49,2% większe niż w tym samym miesiącu przed rokiem. Ceny skupu ziemniaków (42,68 zł/dt) obniżyły się w stosunku do kwietnia br. o 2,7% i były 17,5% niższe od notowanych w maju ub. roku. Na targowiskach utrzymał się (notowany od lutego br.) spadek cen ziemniaków jadalnych. Za 1 dt ziemniaków płacono średnio 54,16 zł, tj. mniej o 1,6% niż przed miesiącem i aż o 60,5% niż przed rokiem, kiedy ceny ziemniaków z powodu nieurodzaju w 2006 r. kształtowały się na rekordowo wysokim poziomie.

Łączny **skup żywca rzeźnego**⁴ w okresie styczeń-maj br. wynosił 936,9 tys. t (w wbc) i był o 2,5% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. Zdecydował o tym znacznie wyższy (o 22,6%) niż przed rokiem skup żywca drobiowego (392,0 tys. t), gdyż zarówno skup żywca wieprzowego (474,4 tys. t), jak i wołowego łącznie z cielęcym (68,5 tys. t) był zdecydowanie mniejszy (odpowiednio o 7,5% i o 13,2%) niż w porównywalnym okresie ub. roku. W maju br. skupiono 179,2 tys. t żywca rzeźnego (w wbc), tj. mniej o 7,9% niż przed miesiącem i o 4,7% niż przed rokiem. Dostawy **żywca wieprzowego** (w wbc) do skupu były mniejsze odpowiednio o 11,5% i o 15,4%. Ograniczenie hodowli trzody wpływa na wielkość produkcji i stymuluje wzrost cen żywca. Przy zmniejszającym się skupie, ceny żywca wieprzowego od trzech miesięcy wykazywały tendencję rosnącą. W maju br. ceny żywca wieprzowego w skupie wzrosły wyraźnie

³ Według danych sprawozdawczych za II półrocze ub. roku oraz danych meldunkowych za styczeń-maj br.

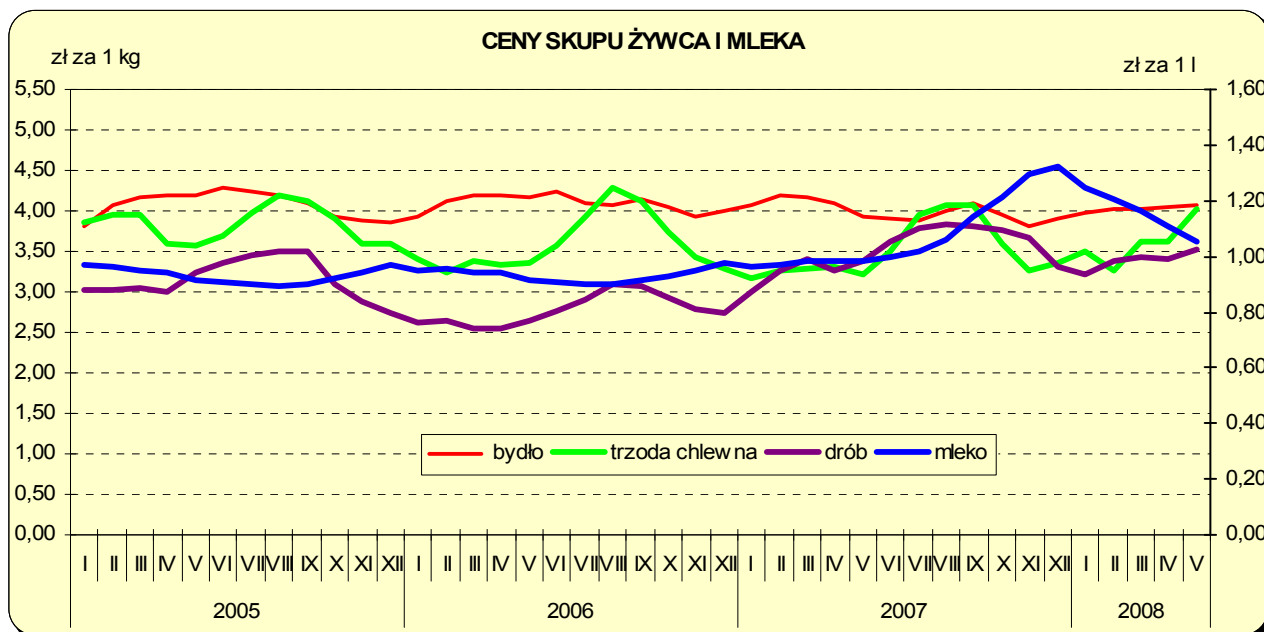
⁴ Wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego.

(o 10,7%) do 4,02 zł/kg i były o 24,7% wyższe od bardzo niskich notowanych przed rokiem. Na targowiskach wzrost cen żywca w skali miesiąca (o 4,1%) był mniejszy, przy czym średnia cena 1 kg żywca wieprzowego wyniosła 3,84 zł i była o 12,0% wyższa niż w maju ub. roku. Rosnące ceny żywca wieprzowego w niewielkim stopniu wpłynęły na poprawę drastycznie niskiej opłacalności tuczu trzody. W maju br. relacja średniej ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do 1 kg żyta (wg cen targowiskowych) wyniosła 5,1 (wobec 4,7 przed miesiącem i 4,9 przed rokiem). Jednocześnie ze wzrostem cen żywca wieprzowego notowany jest wzrost cen prosiąt do dalszego chowu. W maju br. za 1 prosię płacono na targowiskach 82,38 zł, tj. o 7,4% więcej niż przed miesiącem, ale o 1,6% mniej niż w tym samym miesiącu ub. roku.

W maju br. przy skupie żywca drobiowego (78,0 tys. t) mniejszym o 3,6% w stosunku do bardzo wysokiego poziomu skupu w poprzednim miesiącu, ale o 14,2% większym niż przed rokiem, odnotowano wzrost **cen drobiu rzeźnego** (o 4,0% w porównaniu z kwietniem br.) do 3,53 zł/kg, tj. o 4,2% w skali roku.

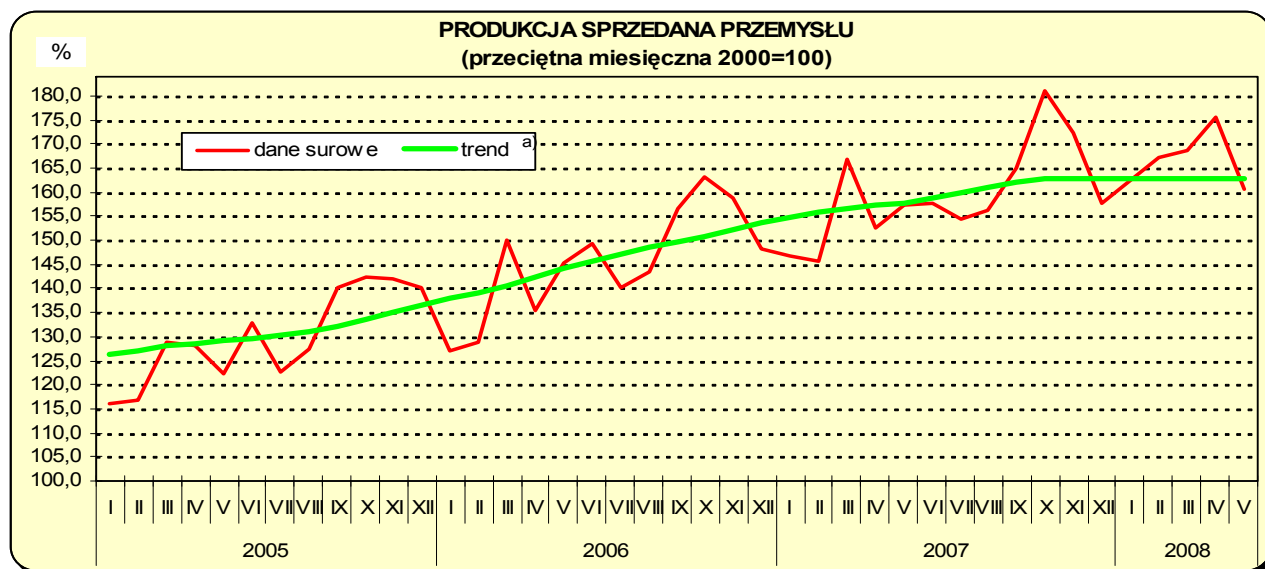
W omawianym miesiącu, **skup żywca wołowego** łącznie z cielęcym (w wbc), wyniósł ogółem 13,8 tys. t i był o 7,1% mniejszy niż w kwietniu br. i o 15,5% niż w maju ub. roku. Pomimo zmniejszonej podaży, średnie **ceny żywca wołowego** (4,08 zł/kg) i **młodego bydła rzeźnego** (4,34 zł/kg) kształtowały się na poziomie z poprzedniego miesiąca i w stosunku do notowań sprzed roku były o ok. 4% wyższe. Na targowiskach przeciętne ceny żywca wołowego (4,37 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (4,76 zł/kg) obniżyły się o 2,5% i były zbliżone do notowanych przed rokiem.

Łącznie od początku br. **skup mleka** wyniósł 3450,9 mln l i był o 2,7% większy niż w porównywalnym okresie ub. roku. W maju br. skupiono 785,7 mln l mleka, tj. więcej o 13,7% niż przed miesiącem i o 2,3% niż przed rokiem. Przy sezonowym wzroście podaży, utrzymała się notowana od stycznia br. spadkowa tendencja cen mleka. Za 100 l mleka płacono w skupie średnio 104,97 zł, tj. o 5,4% mniej niż w kwietniu br., ale nadal o 6,5% więcej niż w maju ub. roku.

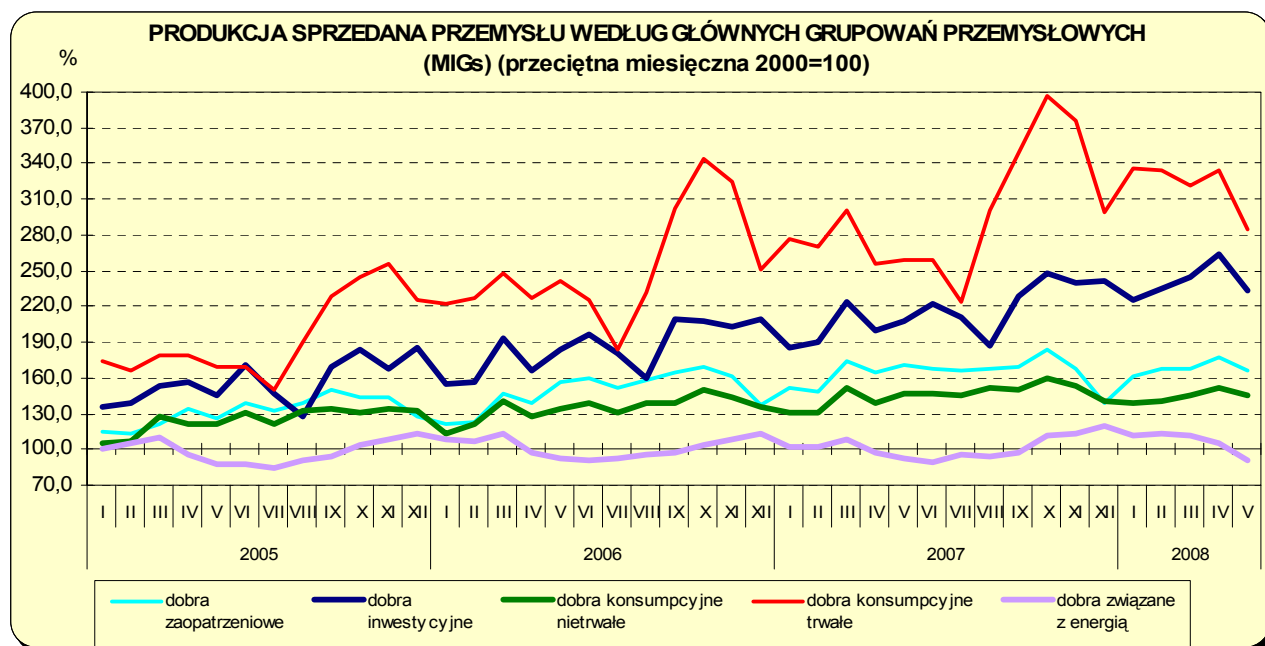
Przemysł

W maju br. odnotowano osłabienie tempa wzrostu **produkcji sprzedanej przemysłu**. W ujęciu rocznym produkcja zwiększyła się o 2,3%, w tym w przetwórstwie przemysłowym o 2,9%. W górnictwie oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę zanotowano spadki – odpowiednio o 3,8% i 3,5%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł w skali roku 3,4%, natomiast w stosunku do kwietnia br. zanotowano spadek – o 4,3%.

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń–maj br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 8,6% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 11,7% odpowiednio przed rokiem). Spośród głównych grupowań przemysłowych⁵, najszybciej rosła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne (o ok. 20%) oraz konsumpcyjne trwałe (o ok. 16%). Zwiększyła się również sprzedaż dóbr związanych z energią (o ok. 7%), dóbr zaopatrzeniowych (o ok. 4%) oraz konsumpcyjnych nietrwałych (o ok. 3%).

⁵ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. dotyczącym przepisów wykonawczych do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego była w okresie styczeń–maj br. o 4,9% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,5% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 11,0%.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	V	I-V	V	I-V
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Przemysł	108,1	111,7	102,3	108,6
górnictwo	99,9	100,6	96,2	102,3
przetwórstwo przemysłowe	109,0	114,2	102,9	108,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	100,5	92,7	96,5	108,4
Z przemysłu ogółem – działy:				
górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	92,7	93,2	103,8	102,1
produkcja artykułów spożywczych i napojów	105,3	106,2	104,8	107,5
włókiennictwo	104,5	109,4	90,9	100,5
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	110,8	116,1	89,3	100,4
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	98,1	101,2	104,3	106,7
produkcja wyrobów chemicznych	107,8	111,2	91,8	96,0
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	115,2	123,5	98,4	107,1
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	114,3	136,0	91,5	103,9
produkcja metali	109,1	115,0	105,0	103,1
produkcja wyrobów z metali	115,4	126,0	104,2	111,8
produkcja maszyn i urządzeń	120,9	126,7	113,7	121,1
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	113,0	120,3	101,6	104,0
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	95,4	107,6	121,2	122,8
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	104,6	113,2	116,9	122,0
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	160,3	114,4	83,5	113,4
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	109,0	115,4	92,1	100,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	100,5	92,1	95,9	108,9

W porównaniu z majem ub. roku, wyższy był poziom produkcji sprzedanej w 14 działach przemysłu (spośród 29). Uwzględniając działy o znaczącym udziale największy wzrost notowano w produkcji m.in.:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 16,9% (m.in. produkcja pojazdów samochodowych – o 21,8%),

- maszyn i urządzeń – o 13,7% (m.in. produkcja pozostałego sprzętu gospodarstwa domowego – o 25,7%, urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania energii mechanicznej, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych – 24,4%),
- metali – o 5,0% (m.in. produkcja rur – o 35,9%, żeliwa i stali oraz stopów żelaza – o 7,2%).

W produkcji artykułów spożywczych i napojów, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, wzrost wyniósł 4,8% (wobec 5,3% przed rokiem), w tym m.in. w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 27,7%, w produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – o 14,9%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 10,4%. Spadek wystąpił m.in. w przetwórstwie owoców i warzyw – o 6,7% oraz w produkcji gotowych pasz dla zwierząt – o 2,7%.

W porównaniu z majem ub. roku obniżyła się produkcja sprzedana m.in.:

- wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych – o 8,5% (m.in. produkcja wyrobów betonowych i gipsowych – o 12,3%, cementu, wapna oraz gipsu – o 11,1%),
- wyrobów chemicznych – o 8,2% (m.in. produkcja środków myjących i czyszczących, artykułów kosmetycznych i toaletowych – o 34,1%, pozostałych wyrobów chemicznych – o 20,0%),
- mebli; pozostałej działalności produkcyjnej – o 7,9% (m.in. pozostała działalność produkcyjna – o 16,0%, produkcja mebli – o 7,1%),
- w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 4,1% (spadek w grupie wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej – o 14,3%),
- wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – o 1,6% (m.in. produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych – o 2,3%).

Z obserwowanych w maju br. 240 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 89 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla brunatnego, wódki, papierosów, obuwia, benzyny silnikowej, olejów napędowych i opałowych, maszyn pralniczych automatycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem, odbiorników telewizyjnych, samochodów osobowych, ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, wagonów kolejowych towarowych. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 150 wyrobów i grup wyrobów w tym m.in. węgla kamiennego, gazu ziemnego, siarki, produkcji uboju trzody chlewnej, piwa, mleka, płyt pilśniowych, koksu, nawozów azotowych, opon, cementu, chłodziarek i zamrażarek, odkurzaczy, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, aparatów telefonicznych, pojazdów do transportu publicznego, rowerów.

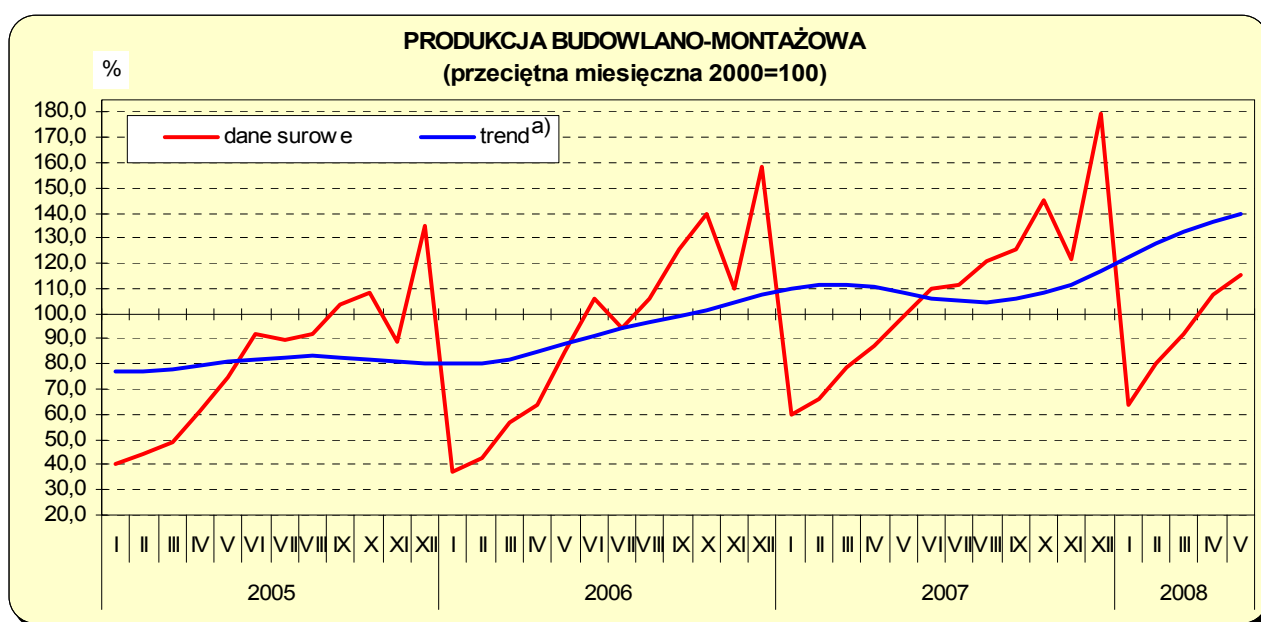
Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w czerwcu br. w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie dodatnim, jednak niższym niż w maju. W najbliższych trzech miesiącach prognozowane jest dalsze rozszerzenie portfela zamówień oraz produkcji, chociaż w stopniu mniejszym niż przewidywano przed miesiącem. Zdaniem przedsiębiorców ceny wyrobów

gotowych mogą rosnać w tempie szybszym od przewidywań z maja. Oczekiwania dotyczące sytuacji finansowej są pozytywne, zbliżone od notowań sprzed miesiąca. Możliwy jest nieznaczny spadek zatrudnienia.

Zapasy wyrobów gotowych w czerwcu br. kształtują się na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego. Niedobór zapasów zgłaszają m.in. producenci maszyn i urządzeń oraz sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych. Nadmierny stan zapasów występuje m.in. we włókiennictwie w produkcji wyrobów z surowców niemetalicznych, maszyn i aparatury elektrycznej.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w maju br. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 16,6% wyższym niż przed rokiem. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja wzrosła w ujęciu rocznym o 15,2%, a w stosunku do kwietnia br. zmniejszyła się o 0,8%.

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń–maj br. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 17,3%. Szybciej rosła sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym (o 18,2%) niż remontowym (odpowiednio o 15,3%). Udział robót inwestycyjnych w ogólnej

produkcji budowlano-montażowej zwiększył się o 0,5 pkt i wyniósł 72,0%. Wzrost sprzedaży odnotowano we wszystkich grupach przedsiębiorstw budowlanych.

W okresie pięciu miesięcy br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 10,8% wyższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 16,8%.

Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	V	I-V	V	I-V
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m	116,3	140,0	116,6	117,3
z tego roboty budowlane				
o charakterze:				
inwestycyjnym.....	115,3	137,0	117,2	118,2
remontowym.....	118,7	148,3	115,0	115,3
Z ogółem – grupy przedsiębiorstw:				
przygotowanie terenu pod budowę.....	128,9	129,7	120,3	146,5
wznoszenie budynków i budowli;				
inżynieria lądowa i wodna	116,8	142,3	115,9	116,1
wykonywanie instalacji budowlanych	111,4	130,2	118,2	119,1
wykonywanie robót budowlanych				
wykończeniowych.....	102,9	111,2	140,9	137,5

W czerwcu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie dodatnim, zbliżonym do notowanego w maju br., ale niższym niż w czerwcu ub. roku. Korzystniejsze niż przed miesiącem są m.in. oceny bieżącej produkcji oraz sytuacji finansowej. Prognozy w tym zakresie są pozytywne, nieco ostrożniejsze niż przed miesiącem. Przedsiębiorcy przewidują ponadto dalszy wzrost portfela zamówień (w skali mniejszej niż w maju br.). Wzrost cen realizacji robót budowlano-montażowych może być nieco wolniejszy niż wskazywano przed miesiącem.

W czerwcu br. do najważniejszych barier w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorstwa zaliczają m.in. koszty zatrudnienia, niedobór wykwalifikowanych pracowników oraz konkurencję ze strony innych firm. W ujęciu rocznym najbardziej zmniejszyła się uciążliwość bariery związanej z kosztami materiałów oraz niedoborem sprzętu oraz/lub materiałów i surowców (z przyczyn pozafinansowych). Zwiększyła się nieco dotkliwość konkurencji ze strony innych firm. Znaczenie pozostałych barier kształtowało się na poziomie zbliżonym do notowanego w czerwcu ub. roku.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁶, w maju br. **oddano do użytkowania** 10656 mieszkań, tj. o 26,7% więcej niż przed rokiem. Znacznie lepsze niż w maju ub. roku efekty obserwowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, w którym przekazano 4819 mieszkań, tj. ponad 2-krotnie więcej. Wzrost liczby oddanych do użytkowania mieszkań notowano również w budownictwie komunalnym – o 5,7% (do 221 mieszkań). Mniejszą liczbę mieszkań przekazano w budownictwie indywidualnym – 4841 (wobec 5101 w maju ub. roku), spółdzielczym – 416 mieszkań (wobec 615 przed rokiem), społecznym czynszowym – 356 (wobec 441 w maju ub. roku) oraz zakładowym – 3 (wobec 6 przed rokiem).

W okresie styczeń-maj br. oddano do użytkowania 57777 mieszkań (o 30,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Wzrost w skali roku liczby przekazanych mieszkań wystąpił we wszystkich formach budownictwa, z wyjątkiem budownictwa spółdzielczego.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I–V 2007		I–V 2008	
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100
O g ó ł e m	44146	104,6	57777	130,9
indywidualne.....	25913	118,4	29036	112,1
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem..	12695	96,4	23447	184,7
spółdzielcze.....	3257	91,6	2976	91,4
społeczne czynszowe ..	1309	55,3	1337	102,1
komunalne.....	817	70,6	818	100,1
zakładowe.....	155	203,9	163	105,2

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–maj br. wyniosła 104,6 m² i była o 5,8 m² mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

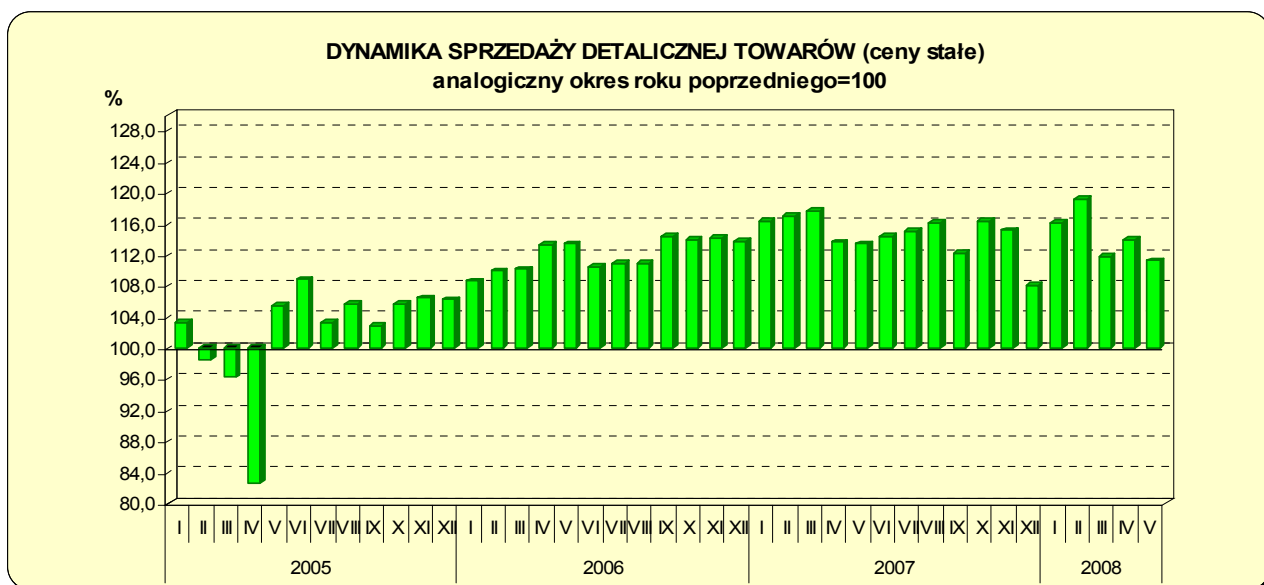
W okresie pięciu miesięcy br. **wydano pozwolenia** na budowę 92,0 tys. mieszkań (o 2,0% więcej niż odpowiednio w ub. roku). Wyższa niż przed rokiem była również liczba mieszkań **rozpoczętych** (o 11,1%) i wyniosła 76,6 tys.

⁶ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Formy budownictwa mieszkaniowego	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia		Mieszkania, których budowę rozpoczęto	
	I–V 2008			
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100
O g ó ł e m.....	91989	102,0	76641	111,1
indywidualne.....	45979	110,2	40981	112,0
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem..	38593	92,7	30732	110,8
spółdzielcze.....	3165	99,5	2394	79,3
społeczne czynszowe ...	1680	123,7	1347	103,0
komunalne	2328	110,2	973	414,0
zakładowe	244	120,2	214	264,2

Rynek wewnętrzny

W maju br. **sprzedaż detaliczna** (w cenach stałych) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była o 11,2% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 13,4% w analogicznym okresie ub. roku). W przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w maju br. wzrost wyniósł 4,0%, natomiast udział sprzedaży zrealizowanej przez te podmioty w sprzedaży detalicznej ogółem zmniejszył się o 0,8 pkt, do 24,6%. Spośród pozostałych grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej największy wzrost notowały jednostki zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 7,6%) oraz podmioty z grupy „pozostałe” (o 7,0%).

W okresie styczeń–maj br. utrzymał się wysoki wzrost sprzedaży – 14,0% w ujęciu rocznym.

Dynamika (w cenach stałych) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	V	I–V	V	I–V
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m ^{a)}	113,4	116,0	111,2	114,0
w tym:				
pojazdy samochodowe, motocykle, części	134,8	131,9	103,1	122,2
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	110,7	110,9	107,6	108,9
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,3	105,9	104,0	104,1
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	114,8	118,0	118,3	116,0
meble, rtv, agd	120,7	128,1	134,8	125,3
pozostałe	105,8	111,7	107,0	111,4

^{a)} Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w maju br. była o 5,8% wyższa niż przed rokiem. Sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych wzrosła o 10,5%.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w przedsiębiorstwach handlu detalicznego w czerwcu br. jest nadal pozytywna, nieco gorsza od sygnalizowanej w maju. Negatywnie przyszłą sytuację ekonomiczną oceniają jedynie jednostki najmniejsze (o liczbie pracujących do 9 osób). Nadal optymistyczne są przewidywania wszystkich jednostek odnośnie sprzedaży na najbliższe trzy miesiące, w szczególności w branży meble, rtv, agd oraz żywnościowej.

W czerwcu br. głównymi barierami ograniczającymi działalność ankietowanych firm jest nadal konkurencja na rynku (70% wskazań). Istotnymi barierami są również koszty zatrudnienia (63% wskazań) oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu (54% wskazań).

Wśród wskazywanych źródeł finansowania nie notuje się istotnych zmian. Wciąż największą rolę odgrywają fundusze własne (69% wskazań), kredyt bankowy (27% wskazań) i kredyt kupiecki (26% wskazań).

W czerwcu, podobnie jak w poprzednich miesiącach, głównym źródłem zaopatrzenia w towary są hurtownie (75% wskazań). Przedsiębiorstwa wykazują, że zaopatrują się także w krajowych zakładach produkcyjnych (35% wskazań) oraz dokonują zakupów bezpośrednio z importu (10% wskazań).

Transport

W maju br. **sprzedaż usług**⁷ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych wzrosła o 0,4% w ujęciu rocznym. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, wzrost sprzedaży usług odnotowano w transporcie samochodowym. Sprzedaż usług zrealizowanych w okresie styczeń-maj br. była o 3,0% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w maju br. wyniosły 30,9 mln ton, tj. o 1,3% więcej niż przed rokiem. Wzrost przewozów ładunków obserwowano w transporcie samochodowym i transporcie lotniczym. Od początku roku przewieziono 146,4 mln ton ładunków, tj. o 2,1% więcej niż przed rokiem.

Transportem kolejowym przewieziono w maju br. 12,2 mln ton ładunków, tj. o 9,6% mniej w ujęciu rocznym. Spadek przewozów ładunków wystąpił w większości grup, z wyjątkiem wyrobów metalowych, węgla brunatnego, brykietów i koksu oraz pozostałych chemikaliów. W okresie styczeń-maj br. zanotowano spadek przewozów ładunków o 4,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, do poziomu 60,8 mln ton. Średniodobowe przewozy ładunków były o 10,7% niższe w skali roku (przed rokiem odpowiednio o 2,6% wyższe).

Transportem samochodowym zarobkowym w maju br. przewieziono 13,2 mln ton ładunków, tj. o 18,4% więcej niż przed rokiem, natomiast od początku roku – 58,8 mln ton, (wzrost o 16,2%). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się w porównaniu z majem ub. roku o 18,3%, natomiast w stosunku do kwietnia br. wzrósł o 0,5%. W ujęciu miesięcznym średniodobowe przewozy ładunków były mniejsze o 0,2%.

Transportem rurociągowym w maju br. przetłoczono 4,4 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 0,9% mniej niż przed rokiem, a w okresie styczeń-maj br. – 21,3 mln ton (o 5,5% mniej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku).

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w maju br. wyniosły 0,4 mln ton, tj. o 30,4% mniej niż przed rokiem. Od początku roku przewieziono tą drogą 1,3 mln ton ładunków, tj. o 30,7% mniej w ujęciu rocznym.

Żegluga morską w maju br. przewieziono 0,8 mln ton ładunków (spadek o 16,0% w skali roku), natomiast od początku br. przewozy wyniosły 4,1 mln ton (spadek o 7,7%).

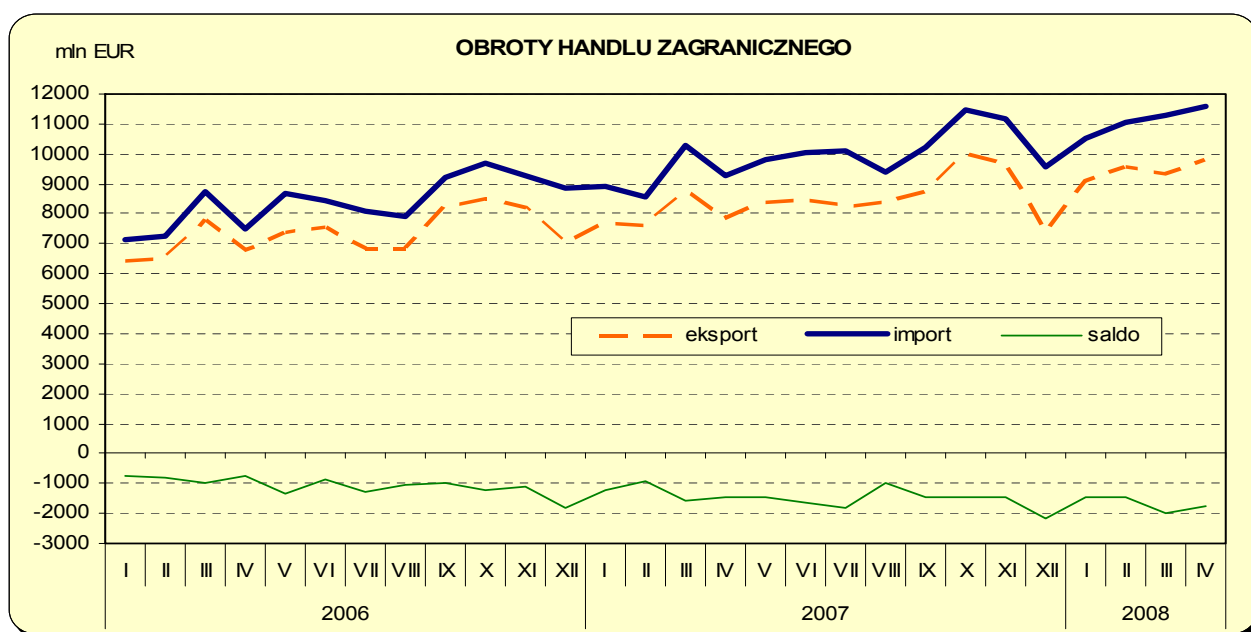
W portach morskich przeładowano w maju br. 4,4 mln ton ładunków, tj. o 4,4% mniej niż w maju 2007 r. Spadły przeładunki ładunków masowych suchych (o 8,5%), ładunków tocznych (o 1,0%) i pozostałych ładunków drobnicowych (o 41,0%). Wzrosły zaś przeładunki ładunków masowych ciekłych (o 10,3%), w tym ropy i przetworów naftowych (o 13,5%) oraz kontenerów (o 11,6%).

W okresie styczeń-maj br. przeładowano w portach 20,0 mln ton ładunków, tj. o 5,9% mniej niż przed rokiem. Spadły przeładunki w portach: Gdańsk (o 18,2%), Gdynia (o 10,4%) i Kołobrzeg (o 17,0%), przy wzroście przeładunków w portach: Szczecin (o 12,6%), Świnoujście (o 19,6%) i Police (o 11,9%).

⁷ Obejmującej wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–kwiecień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, import towarów rósł szybciej niż eksport. Dynamika obrotów handlu zagranicznego w złotych była niższa niż przed rokiem. Zaobserwowano wzrost wymiany towarowej ze wszystkimi grupami krajów – silniejszy z krajami rozwijającymi się i krajami Europy Środkowo-Wschodniej, słabszy – z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). Podobnie jak przed rokiem, odnotowano dodatnie saldo obrotów z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz ujemne salda w obrotach z pozostałymi grupami krajów. Pogorszyła się relacja salda ogółem do eksportu. W imporcie ogółem wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na cele inwestycyjne, a zmniejszył się – z przeznaczeniem na zużycie pośrednie. Udział towarów przeznaczonych na cele konsumpcyjne utrzymał się na poziomie sprzed roku.

Eksport liczony w złotych w **cenach bieżących** był wyższy niż w okresie styczeń–kwiecień ub. roku o 10,0% i wyniósł 135669,0 mln zł, a import wzrósł o 11,4% do 159584,7 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 23915,7 mln zł (przed rokiem minus 19908,4 mln zł). Obroty liczone w euro wzrosły po stronie eksportu o 18,5% do 37784,0 mln EUR, a po stronie importu – o 20,0% do 44442,9 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 6658,9 mln EUR (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku minus 5146,4 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 56305,5 mln USD i był wyższy o 34,1%, a import – 66234,0 mln USD, tj. o 35,8% wyższy niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 9928,5 mln USD (przed rokiem minus 6783,4 mln USD).

Eksport w cenach stałych w I kwartale br. był o 9,0% wyższy niż przed rokiem, a import – o 11,5%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 8,0%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 18,4%, a z krajami rozwijającymi się o 21,3%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE wzrósł o 8,8%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 4,4%, a z krajów rozwijających się – o 20,3%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w I kwartale br. były niższe o 0,4%, a towarów importowanych – o 0,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na poziomie 100,4, wobec 101,7 przed rokiem. Znacznie pogorszyły się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, głównie na skutek wysokiej dynamiki cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, które wzrosły o 38,8% oraz obniżenia się, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego o 6,6% oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca o 4,4%. W rezultacie, wskaźnik terms of trade wyniósł 76,5 (wobec 109,2 w I kwartale ub. roku). W obrotach z krajami rozwijającymi się odnotowano korzystne relacje cenowe wynikające ze spadku cen importowanych towarów o 3,5%, przy wzroście cen towarów eksportowanych o 5,7% – wskaźnik terms of trade wyniósł 109,5 (wobec 114,9 w I kwartale ub. roku). W wymianie z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 101,5 (wobec 99,2 przed rokiem).

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2008						2007	
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-IV 2007=100			I-IV	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	135669,0	37784,0	56305,5	110,0	118,5	134,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	113318,4	31555,9	46955,5	107,9	116,3	131,4	83,5	85,1
w tym Unia Europejska	106146,1	29557,2	43956,8	107,0	115,3	130,2	78,2	80,4
w tym strefa euro	70539,9	19642,5	29206,6	105,9	114,1	128,8	52,0	54,0
Kraje rozwijające się	8958,7	2497,1	3752,1	127,1	137,1	156,3	6,6	5,7
Kraje Europy Śr.-Wsch.	13391,9	3731,0	5597,9	118,4	127,6	145,4	9,9	9,2
IMPORT	159584,7	44442,9	66234,0	111,4	120,0	135,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	111185,5	30969,3	46129,0	107,6	115,9	131,1	69,7	72,2
w tym Unia Europejska	99868,9	27815,7	41405,4	106,8	115,0	130,0	62,6	65,3
w tym strefa euro	76272,9	21243,4	31622,5	107,4	115,7	130,8	47,8	49,6
Kraje rozwijające się	29508,5	8215,4	12254,1	116,4	125,3	141,9	18,5	17,7
Kraje Europy Śr.-Wsch.	18890,7	5258,2	7850,9	130,2	140,1	158,7	11,8	10,1
SALDO	-23915,7	-6658,9	-9928,5	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	2132,9	586,6	826,5	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	6277,2	1741,5	2551,4	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	-5733,0	-1600,9	-2415,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-20549,8	-5718,3	-8502,0	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-5498,8	-1527,2	-2253,0	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej obrotów w okresie styczeń–kwiecień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obniżył się udział krajów rozwiniętych, przy wzroście udziału zarówno krajów Europy Środkowo-Wschodniej, jak i krajów rozwijających się. W porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, odnotowano wzrost eksportu do krajów **Unii Europejskiej** o 7,0% do 106146,1 mln zł oraz importu z UE o 6,8% do 99868,9 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło

6277,2 mln, wobec 5623,8 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 29557,2 mln EUR, a w imporcie 27815,7 mln EUR i były większe niż przed rokiem odpowiednio o 15,3% i o 15,0%. Dodatkowo saldo wyniosło 1741,5 mln EUR, wobec 1457,2 mln EUR w okresie styczeń–kwiecień ub. roku. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 78,2% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów 62,6% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,4% i 65,3% przed rokiem).

Wartość obrotów z **Niemcami** – głównym partnerem handlowym, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, wzrosła w eksporcie o 3,5% do poziomu 33698,8 mln zł (9383,5 mln EUR), a w imporcie o 7,8% do 37629,9 mln zł (10479,9 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 3931,1 mln zł (1096,4 mln EUR), wobec ujemnego salda 2360,3 mln zł (609,0 mln EUR) przed rokiem. Udział Niemiec obniżył się w eksporcie ogółem z 26,4% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 24,8%, a w imporcie ogółem z 24,4% do 23,6%. W wymianie z Niemcami wg sekcji SITC zaobserwowano m.in. wzrost eksportu chemikaliów i produktów pokrewnych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz żywności i zwierząt żywych, natomiast zmniejszyła się wartość eksportu m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca i różnych wyrobów przemysłowych. W imporcie wzrosła m.in. wartość dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, a zmniejszyła się wartość importu m.in. żywności i zwierząt żywych.

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Francja (6,5%), Włochy (6,4%), W. Brytania (5,8%), Republika Czeska (5,4%), Rosja (5,0%), Niemcy (4,0%), Ukraina (3,6%), Szwecja (3,3%), Węgry (3,0%), a w imporcie – Rosja (9,9%), Chiny (7,4%), Włochy (6,6%), Francja (5,1%), Republika Czeska (3,5%), Niemcy (3,3%), W. Brytania (2,8%), Republika Korei (2,5%) oraz Hiszpania (2,3%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, wzrosły w eksporcie o 18,4% do poziomu 13391,9 mln zł (3731,0 mln EUR), a w imporcie – o 30,2% do 18890,7 mln zł (5258,2 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 5498,8 mln zł (minus 1527,2 mln EUR), wobec ujemnego salda 3197,3 mln zł (minus 830,5 mln EUR) w okresie styczeń–kwiecień ub. roku. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 9,9% eksportu ogółem, a import – 11,8% importu ogółem (wobec odpowiednio 9,2% i 10,1% przed rokiem).

Po czterech miesiącach br. **Rosja** zajmowała, podobnie jak przed rokiem, 6 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 2 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek. Eksport do Rosji zwiększył się w skali roku o 26,1% i wyniósł 6791,2 mln zł (1892,2 mln EUR), natomiast import z Rosji wzrósł o 33,3% do poziomu 15770,0 mln zł, tj. 4388,0 mln EUR. Ujemne saldo obrotów wyniosło 8978,8 mln zł (minus 2495,8 mln EUR), wobec minus 6444,4 mln zł (minus 1669,6 mln EUR) przed rokiem. Udział Rosji zwiększył się w eksporcie ogółem z 4,4%

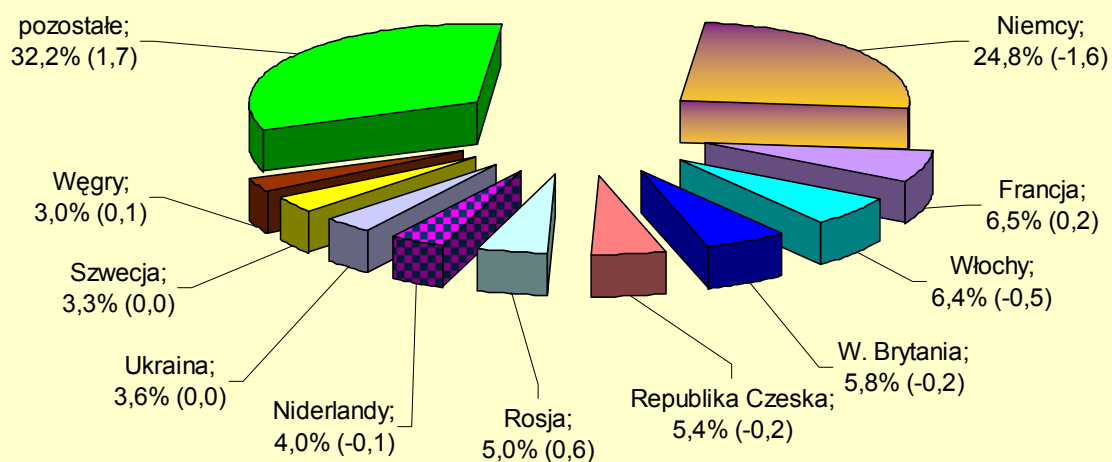
w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 5,0%, a w imporcie ogółem – z 8,3% do 9,9%.

W obrotach z Rosją wg sekcji SITC wzrósł eksport m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz różnych wyrobów przemysłowych, a zmniejszył się m.in. – żywności i zwierząt żywych. W imporcie wzrosła wartość dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a spośród pozostałych sekcji SITC – m.in. chemikaliów i produktów pokrewnych oraz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw, natomiast zmniejszył się m.in. import towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

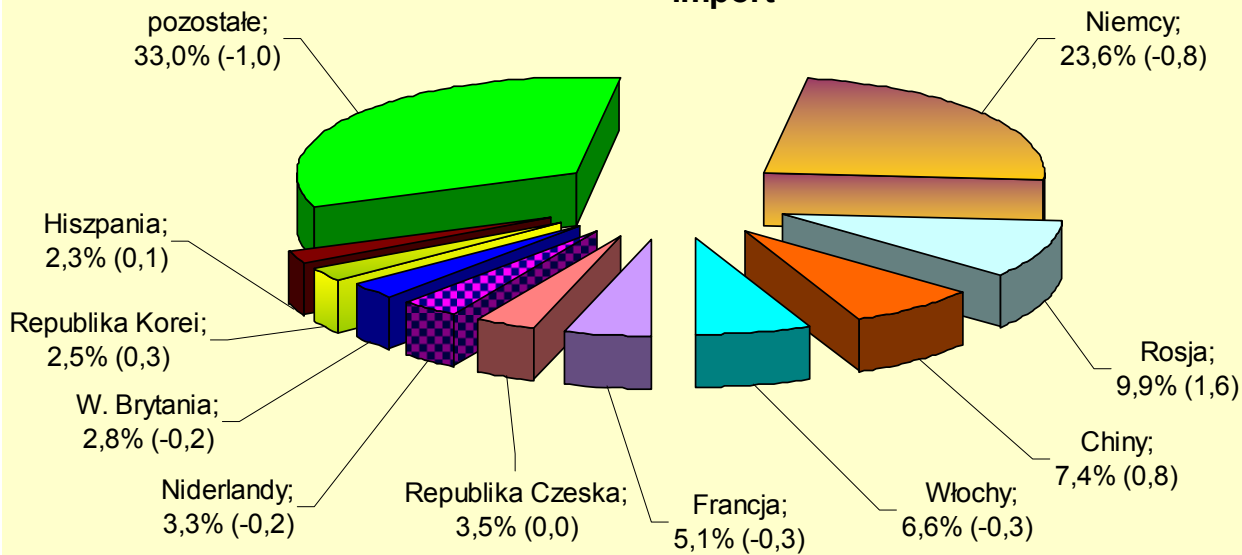
W obrotach ogółem **wg sekcji SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, odnotowano wzrost eksportu m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, żywności i zwierząt żywych, różnych wyrobów przemysłowych. W imporcie obserwowano wzrost obrotów m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, różnych wyrobów przemysłowych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz chemikaliów i produktów pokrewnych. W strukturze towarowej eksportu wzrósł udział m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, a obniżył się – m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz różnych wyrobów przemysłowych. W imporcie zwiększył się udział przede wszystkim paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a najbardziej zmniejszył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–kwiecień 2008 r.

eksport

import

Zmiany do I-IV 2007 r. (w pkt)

Dynamika i struktura obrotów wg sekcji SITC (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2008		I-IV 2007	
	w mln zł	I-IV 2007=100	struktura w %	
EKSPORT	135669,0	110,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	10833,8	110,5	8,0	7,9
Napoje i tytoń	1068,4	114,2	0,8	0,8
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	3085,2	100,5	2,3	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	5018,8	103,8	3,7	3,9
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	210,8	93,4	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	10199,0	114,7	7,5	7,2
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	29855,5	101,8	22,0	23,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	57959,3	116,6	42,7	40,3
Różne wyroby przemysłowe	17318,7	105,1	12,8	13,4
IMPORT	159584,7	111,4	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	8408,6	103,3	5,3	5,7
Napoje i tytoń	616,2	89,8	0,4	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	4852,6	113,7	3,0	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	17825,1	142,6	11,2	8,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	570,5	132,1	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne	21071,9	106,3	13,2	13,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	31175,9	99,8	19,5	21,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	57634,9	113,6	36,1	35,4
Różne wyroby przemysłowe	13761,8	116,8	8,6	8,2

W porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku eksport **produktów rolno-spożywczych** był wyższy o 10,4% i wyniósł 12647,3 mln zł (3521,7 mln EUR), a import wzrósł o 4,6% i ukształtował się na poziomie 10624,1 mln zł (2958,1 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 2023,2 mln zł (563,6 mln EUR), wobec dodatniego salda 1301,3 mln zł (336,6 mln EUR) przed rokiem. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł, tak jak przed rokiem, 9,3%, a w imporcie ogółem – 6,7% (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku 7,1%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2008							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-IV 2007=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-IV 2007=100	struktura w %
			w zł				w zł	
Produkty rolno-spożywcze	12647,3	3521,7	110,4	100,0	10624,1	2958,1	104,6	100,0
Przetwory spożywcze	5510,1	1534,5	111,4	43,6	4059,2	1130,0	106,91	38,2
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	4509,6	1255,6	106,9	35,6	2378,1	662,0	120,0	22,4
Produkty pochodzenia roślinnego	2355,3	655,9	116,8	18,6	3569,6	994,3	91,3	33,6
Oleje i tłuszcze	272,3	75,7	100,1	2,2	617,2	171,8	132,5	5,8

Eksport **towarów wysokiej techniki** wyniósł 10199,2 mln zł, tj. o 49,0% więcej niż w okresie styczeń–kwiecień ub. roku, a import – 23767,2 mln zł, tj. o 14,0% więcej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 13568,0 mln zł (przed rokiem minus 1399,7 mln zł). Udział towarów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wyniósł 7,5%, a w imporcie – 14,9% (przed rokiem odpowiednio 5,6% i 14,6%).

Wartość **obrotu uszlachetniającego** w okresie styczeń–kwiecień br. stanowiła 6,7% eksportu i 4,5% importu ogółem, wobec odpowiednio 7,7% i 4,7% przed rokiem.

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** z 16,8% do 17,5% i w tej kategorii odnotowano też największą dynamikę importu (wzrost o 15,6%). Wzrost importu towarów z przeznaczeniem na **zużycie pośrednie** wyniósł 10,2%, a jego udział zmniejszył się z 63,9% do 63,2%. Wzrost importu towarów z przeznaczeniem na **cele konsumpcyjne** wyniósł 11,7%, a jego udział (19,3%) był taki sam jak w okresie styczeń–kwiecień ub. roku.

W strukturze **rozdysponowania eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, wzrósł udział eksportu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** z 10,4% do 11,7% oraz udział eksportu towarów z przeznaczeniem na **cele konsumpcyjne** z 33,0% do 33,4%, obniżył się natomiast udział eksportu towarów na **zużycie pośrednie** z 56,6% do 54,9%. We wszystkich kategoriach ekonomicznych odnotowano wzrost eksportu towarów, w tym z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne o 24,2%, na cele konsumpcyjne o 11,2% i na zużycie pośrednie o 6,7%.

Rozdysponowanie importu i eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2007	I-IV 2008	I-IV 2007=100
	struktura w %		
IMPORT	100,0	100,0	111,4
Z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne.....	16,8	17,5	115,6
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	75,0	75,7	116,6
środki transportu przemysłowe.....	25,0	24,3	112,5
Towary konsumpcyjne.....	19,3	19,3	111,7
w tym:			
towary nietrwałego użytku.....	29,3	27,7	105,9
samochody osobowe	19,0	20,8	121,8
Zużycie pośrednie	63,9	63,2	110,2
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	52,1	48,0	101,5
paliwa i smary nieprzetworzone.....	12,0	15,5	141,8
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	14,2	14,0	108,4
części i akcesoria dla środków transportu	10,4	11,4	121,0
EKSPORT	100,0	100,0	110,0
Z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne.....	10,4	11,7	124,2
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	62,1	60,7	121,3
środki transportu przemysłowe	37,9	39,3	128,9
Towary konsumpcyjne.....	33,0	33,4	111,2
w tym:			
towary nietrwałego użytku.....	26,7	26,9	112,0
samochody osobowe	17,9	19,5	120,7
Zużycie pośrednie	56,6	54,9	106,7
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	51,8	50,6	104,2
części i akcesoria dla środków transportu	23,0	23,5	108,9
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	12,6	14,0	118,2

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego⁸ w kwietniu br. zamknął się głębszym niż w analogicznym okresie ub. roku, ujemnym saldem w kwocie 1550 mln EUR, wobec minus 687 mln EUR, głównie ze względu na wyższy (o 311 mln EUR) poziom deficytu w rozliczeniach obrotów towarowych i zmniejszenie dodatniego salda transferów bieżących (o 356 mln EUR).

Saldo obrotów towarowych w kwietniu br. wyniosło minus 1260 mln EUR (w analogicznym okresie ub. roku minus 949 mln EUR). Pomimo wzrostu wpływów za eksport towarów do 10829 mln EUR (o 2570 mln EUR, tj. o 31,1% w ujęciu rocznym), saldo pogorszyło się w wyniku ponownego zwiększenia się wypłat za import - do 12089 mln EUR (o 2881 mln EUR, tj. o 31,3% więcej niż przed rokiem). Na poziom tego salda istotny wpływ miała tendencja umacniania się złotego wobec walut obcych, co ograniczyło rentowność eksportu, równocześnie generując dodatkowy popyt na import.

Saldo usług w kwietniu br. było dodatnie i ukształtowało się na poziomie 225 mln EUR, wobec 136 mln EUR przed rokiem. Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 1909 mln EUR (wzrost w stosunku do ub. roku o 339 mln EUR, tj. o 21,6%), a rozchody z tytułu importu usług 1684 mln EUR (wzrost o 250 mln EUR tj. o 17,4%).

Saldo dochodów w kwietniu br. wyniosło minus 1151 mln EUR (przed rokiem minus 866 mln EUR). Przychody z tytułu dochodów zrealizowano w wysokości 674 mln EUR, a rozchody w wysokości 1825 mln EUR (odpowiednio wzrost o 10 mln i 295 mln EUR, tj. o 1,5% i 19,3% więcej niż przed rokiem).

Saldo transferów bieżących w kwietniu br. ukształtowało się na poziomie 636 mln EUR (przed rokiem 992 mln EUR). Do 1116 mln EUR spadła w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wartość przychodów (o 228 mln EUR, tj. o 17,0%), a wartość rozchodów wzrosła do 480 mln EUR (o 128 mln EUR, tj. o 36,4%).

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

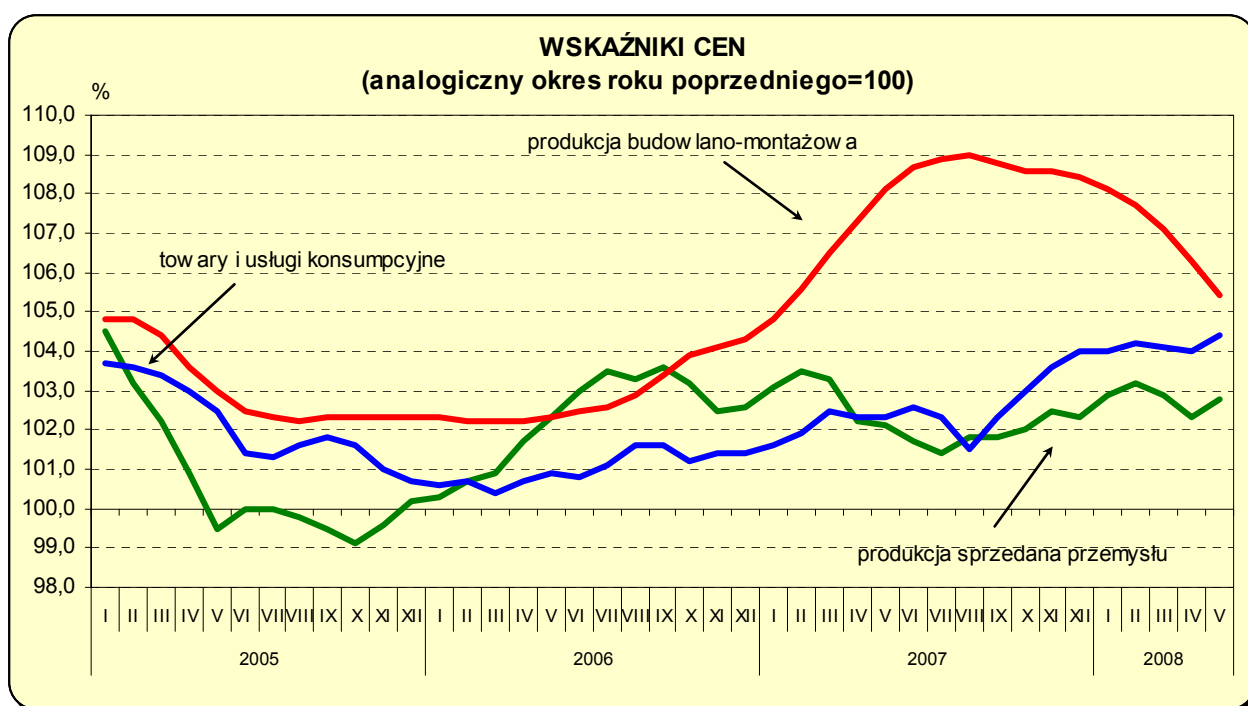
Wyszczególnienie	IV 2007	IV 2008	zmiana do IV 2007	IV 2007=100
	w mln EUR			
RACHUNEK BIEŻĄCY	-687	-1550	-863	x
Saldo obrotów towarowych	-949	-1260	-311	x
Eksport	8259	10829	2570	131,1
Import	9208	12089	2881	131,3
Saldo usług	136	225	89	x
Przychody	1570	1909	339	121,6
Rozchody	1434	1684	250	117,4
Saldo dochodów	-866	-1151	-285	x
Przychody	664	674	10	101,5
Rozchody	1530	1825	295	119,3
Saldo transferów bieżących	992	636	-356	x
Przychody	1344	1116	-228	83,0
Rozchody	352	480	128	136,4

⁸ Opracowano na podstawie materiałów przekazanych przez NBP „Bilans Płatniczy”.

Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Ceny

W maju br. miesięczny wzrost cen konsumpcyjnych był wyższy od notowanego w poprzednich miesiącach. Szybciej rosły również ceny w przemyśle, na co w największym stopniu wpłynął wzrost cen w przetwórstwie przemysłowym oraz w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę. Ceny w budownictwie rosły nieco wolniej niż w poprzednich trzech miesiącach. Wzrost cen konsumpcyjnych oraz cen w przemyśle w maju br. w skali roku był wyższy od notowanego w kwietniu br., natomiast w budownictwie – niższy.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w maju br. były o 0,8% wyższe niż w kwietniu br. W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę ceny podniesiono o 2,9%. W przetwórstwie przemysłowym ceny wzrosły o 0,7%, w tym najbardziej w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 7,3%). Podnieśli ceny producenci m.in. metali (o 2,9%), wyrobów chemicznych (o 0,5%) oraz artykułów spożywczych i napojów (o 0,3%). Obniżono natomiast ceny produkcji m.in. wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 0,2%), wyrobów z metali (o 0,3%), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 0,6%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,7%). W górnictwie zanotowano spadek cen o 0,9%, w tym w górnictwie rud metali – o 4,6%, przy wzroście cen w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – o 0,5%.

W maju br. obserwowano wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku (o 2,8%). Podniesiono ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 9,0%). W górnictwie wzrost cen wyniósł również 9,0%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – 21,1%, przy spadku cen w górnictwie rud metali o 13,6%. W przetwórstwie przemysłowym zanotowano wzrost cen o 1,6%. Najbardziej podniesiono ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 30,0%). Ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów wzrosły o 3,6%, w tym w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 22,8%, napojów – o 4,8%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 4,0%, a produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – o 2,2%. Podniesiono również ceny produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 3,5%, w tym cementu, wapna oraz gipsu – o 14,9%, wyrobów betonowych i gipsowych – o 9,6%, przy spadku cen produkcji ceramiki budowlanej – o 3,5%). Ceny wyrobów chemicznych wzrosły o 3,2%. Obniżono natomiast m.in. ceny produkcji wyrobów z metali (o 0,1%), metali (o 0,8%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,2%) oraz wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 4,7%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w maju br. były o 0,3% wyższe niż w kwietniu br.

W porównaniu z majem ub. roku, ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły o 5,4%, wobec 8,1% odpowiednio przed rokiem. Ceny wykonywania instalacji budowlanych podniesiono o 6,6%, wznoszenia budynków i budowli; inżynierii lądowej i wodnej – o 5,4%, wynajmu sprzętu budowlanego i burzącego z obsługą operatorską – o 4,8%, przygotowania terenu pod budowę – o 3,8% oraz wykonywania robót budowlanych wykończeniowych – o 3,7%.

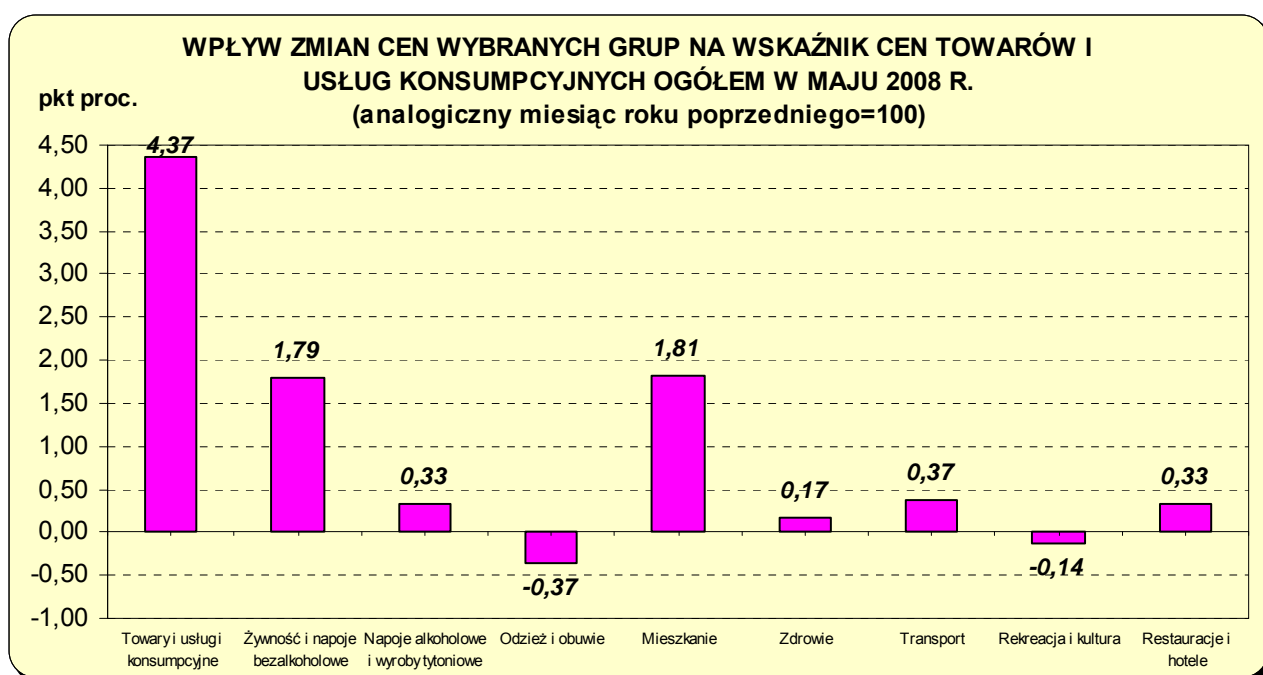
W stosunku do grudnia ub. roku wzrost cen w przemyśle w maju br. wyniósł 2,8% (w tym w górnictwie – 12,6%, w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 8,7% oraz w przetwórstwie przemysłowym – 1,5%), a w budownictwie – 1,9%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2007	Grudzień roku poprzedniego=100				
V	102,3	105,8	101,8	103,4	104,5
2008					
V	102,8	112,6	101,5	108,7	101,9
2007	Miesiąc poprzedni=100				
I	100,6	99,9	100,3	103,1	100,5
II	100,3	99,9	100,3	100,0	100,8
III	100,5	101,7	100,4	100,1	101,0
IV	100,5	104,6	100,3	100,1	101,1
V	100,4	99,6	100,4	100,1	101,1
VI	100,5	100,3	100,6	100,1	100,9
VII	100,3	101,8	100,3	100,1	100,6
VIII	100,3	99,3	100,4	100,1	100,6
IX	100,0	99,6	100,0	100,0	100,5
X	99,7	101,2	99,5	100,0	100,5
XI	99,9	96,3	100,1	100,0	100,2
XII	99,3	98,4	99,2	100,0	100,2
2008					
I	101,2	109,6	100,6	102,3	100,3
II	100,6	101,8	100,3	102,2	100,5
III	100,2	101,4	100,2	100,1	100,4
IV	99,9	100,5	99,7	100,9	100,4
V	100,8	99,1	100,7	102,9	100,3
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100				
I	103,1	110,2	102,3	105,1	104,8
II	103,5	108,4	102,9	105,2	105,6
III	103,3	108,1	102,6	105,2	106,5
IV	102,2	105,5	101,7	103,5	107,3
V	102,1	100,8	101,9	103,6	108,1
VI	101,7	102,3	101,4	103,6	108,7
VII	101,4	100,6	101,1	103,6	108,9
VIII	101,8	100,6	101,6	103,7	109,0
IX	101,8	99,4	101,7	103,7	108,8
X	102,0	101,1	101,7	103,7	108,6
XI	102,5	100,7	102,4	103,8	108,6
XII	102,3	102,4	101,9	103,7	108,4
2008					
I	102,9	112,3	102,2	102,9	108,1
II	103,2	114,5	102,1	105,2	107,7
III	102,9	114,1	101,9	105,1	107,1
IV	102,3	109,6	101,3	106,0	106,3
V	102,8	109,0	101,6	109,0	105,4
I-V	102,8	111,8	101,8	105,6	106,9
2007					
I-V	102,8	106,4	102,3	104,5	106,5

W maju br. miesięczny wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** wyniósł 0,8% i był wyższy od notowanego w poprzednich miesiącach. Największy wpływ na dynamikę cen miały podwyżki cen towarów i usług w zakresie mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych, które podniosły wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem odpowiednio o 0,32 pkt proc. i 0,30 pkt proc.

Wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku w maju br. wyniósł 4,4% i był większy od notowanego w poprzednich miesiącach.

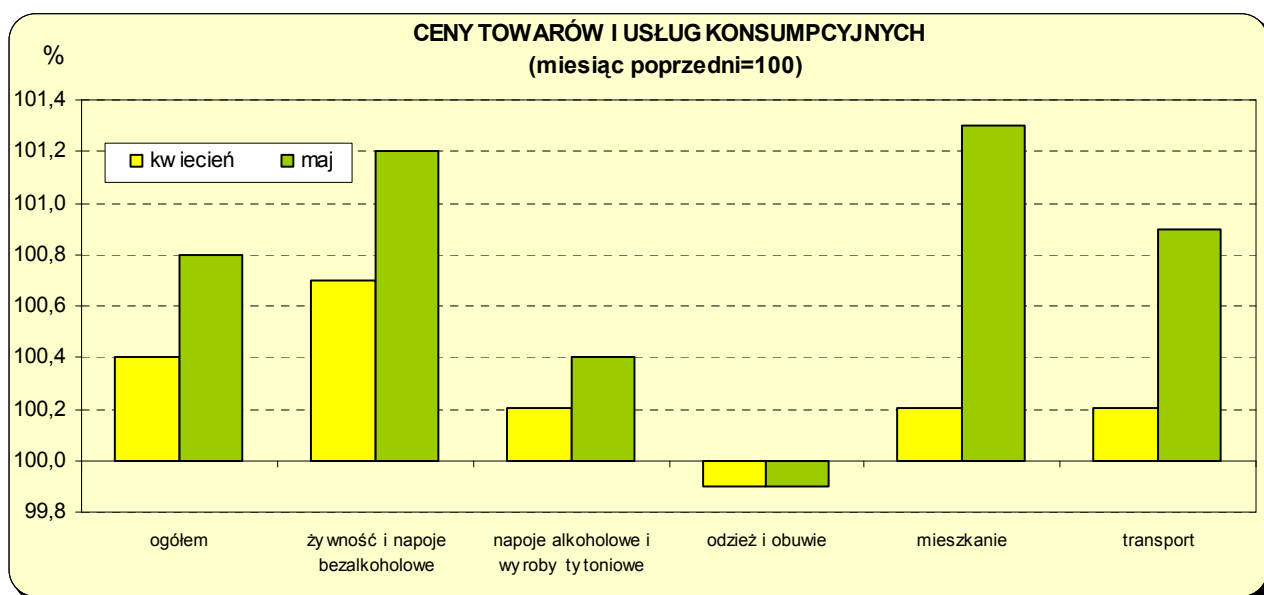
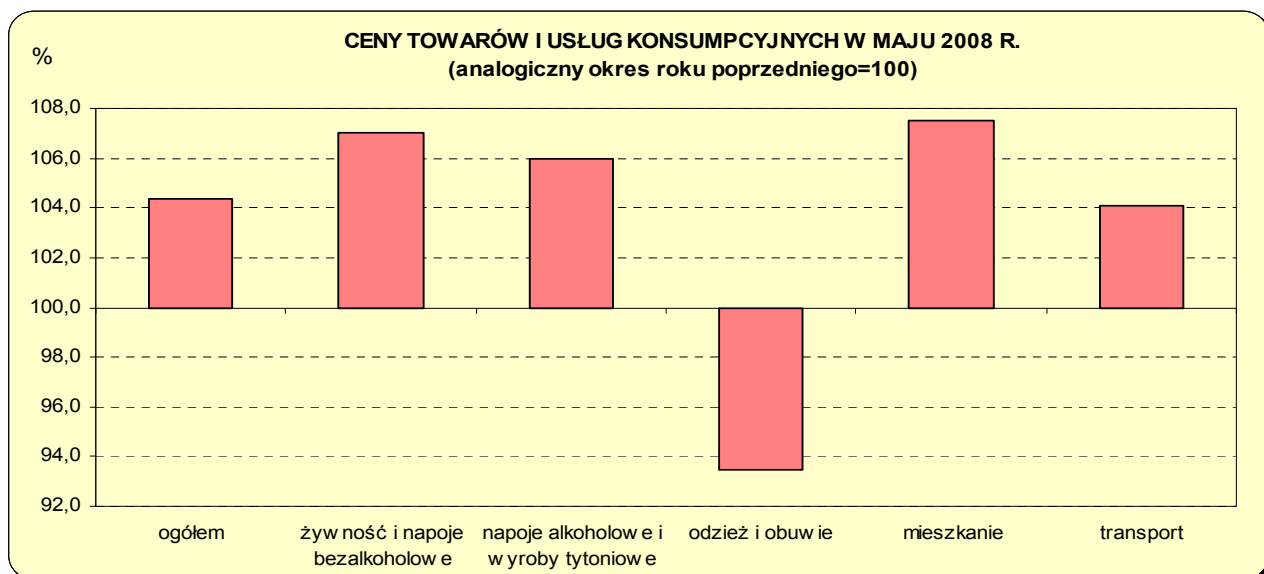
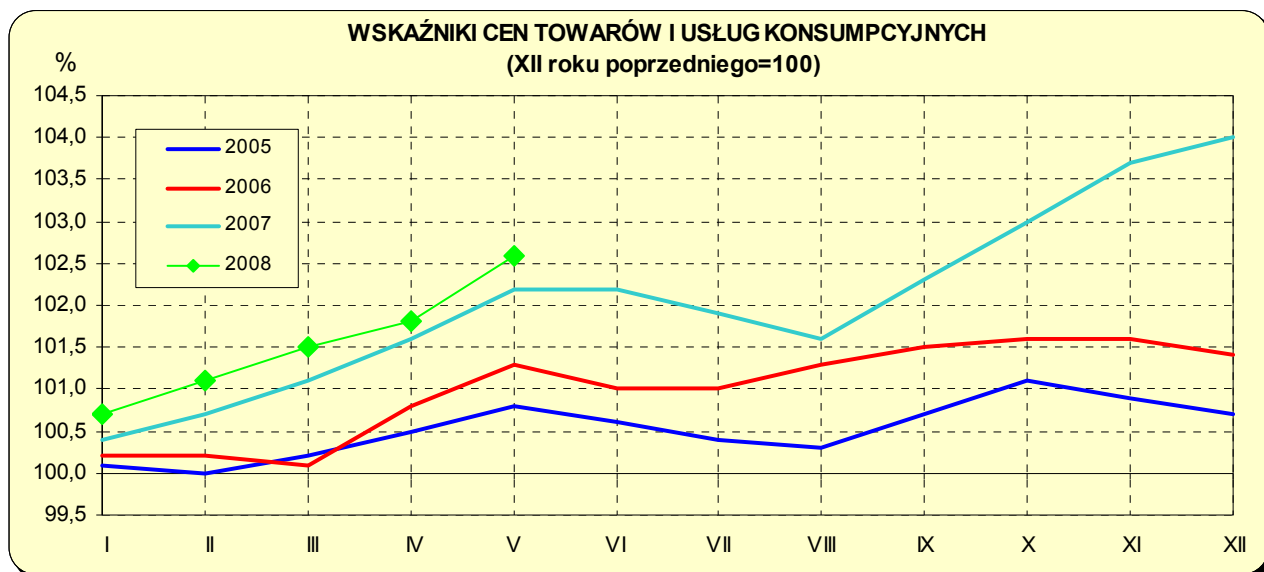
W stosunku do grudnia ub. roku ceny konsumpcyjne wzrosły o 2,6%, wobec 2,2% odpowiednio przed rokiem.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalkoholowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
Grudzień roku poprzedniego=100											
2007											
V	102,2	104,9	100,5	95,2	101,9	101,6	105,5	99,9	100,2	100,4	101,5
2008											
V	102,6	103,6	101,3	96,0	105,5	101,9	101,0	100,3	100,7	101,0	103,0
Miesiąc poprzedni=100											
2007											
I	100,4	101,1	100,1	97,7	100,9	100,3	99,3	99,9	100,3	100,2	100,2
II	100,3	100,7	100,1	98,3	100,2	100,2	101,0	100,0	100,0	100,0	100,3
III	100,5	100,8	100,0	99,3	100,2	100,6	102,5	100,0	99,9	100,0	100,3
IV	100,5	100,9	100,1	99,9	100,3	100,2	101,9	100,0	99,9	100,0	100,3
V	100,5	101,2	100,3	100,0	100,3	100,2	100,8	100,0	100,0	100,0	100,4
VI	100,0	99,0	100,9	99,9	100,3	100,1	101,5	100,0	100,1	100,0	100,4

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
VII	99,7	98,4	101,4	98,8	100,2	100,2	100,3	100,0	100,5	100,3	100,4
VIII	99,6	99,4	101,1	98,8	100,2	100,1	99,8	98,1	97,9	100,0	100,2
IX	100,8	102,4	100,6	99,9	100,3	100,1	100,2	100,0	99,6	100,7	100,6
X	100,6	101,7	100,3	100,2	100,5	100,2	100,0	100,0	99,6	101,1	100,5
XI	100,7	101,5	100,2	100,2	100,3	100,1	101,3	100,0	99,9	100,1	100,6
XII	100,3	100,3	100,3	99,8	100,2	100,6	100,2	100,3	100,5	100,0	100,3
2008											
I	100,7	101,1	100,3	96,8	101,8	100,4	99,1	100,5	100,9	100,6	100,6
II	100,4	100,2	100,2	98,4	101,7	100,4	99,8	99,8	99,7	100,2	100,6
III	100,4	100,4	100,2	101,0	100,3	100,4	100,8	100,0	99,9	100,1	100,6
IV	100,4	100,7	100,2	99,9	100,2	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,6
V	100,8	101,2	100,4	99,9	101,3	100,4	100,9	100,0	100,2	100,0	100,6
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	101,6	102,8	101,6	92,2	103,4	101,2	98,1	102,1	102,1	101,1	102,5
II	101,9	103,2	101,7	92,5	103,4	101,3	99,4	102,1	102,2	101,1	102,7
III	102,5	104,3	101,8	92,5	103,6	101,8	102,0	102,1	102,2	101,1	102,8
IV	102,3	104,6	101,9	92,5	102,9	101,9	101,3	102,0	102,4	101,1	103,0
V	102,3	104,3	101,9	92,6	103,2	102,0	100,6	102,0	102,8	101,1	103,3
VI	102,6	104,4	102,5	92,6	103,5	102,0	102,2	102,0	102,9	101,1	103,4
VII	102,3	104,4	103,6	92,2	103,6	102,4	101,4	99,6	99,6	101,4	103,6
VIII	101,5	102,8	104,4	92,5	103,5	102,4	99,9	97,6	97,3	101,4	103,6
IX	102,3	105,1	104,8	92,7	103,5	102,4	101,3	97,5	97,4	101,7	103,8
X	103,0	106,6	105,0	92,8	103,6	102,5	103,9	97,6	97,4	102,5	104,0
XI	103,6	107,6	105,1	92,9	103,7	102,5	106,5	97,9	97,8	102,5	104,4
XII	104,0	107,9	105,4	92,9	103,9	103,1	108,9	98,1	98,2	102,6	104,5
2008											
I	104,0	107,8	105,4	91,9	104,7	103,2	108,3	98,4	98,2	103,0	104,9
II	104,2	107,3	105,6	92,0	106,4	103,4	107,0	98,3	97,9	103,1	105,2
III	104,1	107,0	105,7	93,6	106,5	103,1	105,5	98,3	97,8	103,2	105,5
IV	104,0	106,8	105,9	93,6	106,4	103,2	103,8	98,3	98,0	103,2	105,8
V	104,4	107,0	106,0	93,5	107,5	103,4	104,1	98,3	98,2	103,2	106,0
I-V	104,1	107,2	105,7	92,9	106,3	103,3	105,7	98,3	98,0	103,1	105,5
2007											
I-V	102,1	103,8	101,8	92,5	103,3	101,6	100,3	102,1	102,3	101,1	102,9

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w maju br. wzrosły o 1,2% (wobec 0,7% przed miesiącem). Najbardziej podniesiono ceny owoców (o 4,8%) i warzyw (o 4,7%). Ceny pieczywa i produktów zbożowych wzrosły o 1,0% (w tym ryżu o 5,6%). Ceny mięsa podniesiono o 0,8%, a ryb – o 0,1%. Ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” oraz olejów i pozostałych tłuszczów obniżono po 0,3%. Niższe niż przed miesiącem były również ceny cukru (o 0,6%). Ceny napojów bezalkoholowych podniesiono o 0,5%.

Od początku roku dynamika cen żywności i napojów bezalkoholowych, liczona w skali roku, podobnie jak przed rokiem, była wyższa niż cen konsumpcyjnych ogółem. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w maju br. wyniósł 7,0% w ujęciu rocznym. Największy wpływ na ten wzrost miały podwyżki cen pieczywa i produktów zbożowych (o 13,5%), artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 13,9%), mięsa (o 5,2%) oraz owoców (o 18,5%). Znacznie podniesiono ceny olejów i pozostałych tłuszczów (o 13,6%). Ryby podrożały o 2,8%. Obniżono m.in. ceny cukru (o 11,2%) oraz warzyw (o 9,2%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 5,7%.

W maju br. podrożały **wyroby tytoniowe** (o 0,5%) oraz **napoje alkoholowe** (o 0,3%). W skali roku wzrost cen wyrobów tytoniowych wyniósł 13,1%, a napojów alkoholowych – 2,2%.

Ceny **odzieży** i **obuwia** w maju br. były nieznacznie niższe od notowanych w poprzednim miesiącu (o 0,1%). Obuwie było o 10,2% tańsze niż przed rokiem, a odzież – o 4,9%.

W maju br. ceny towarów i usług w zakresie **mieszkania** wzrosły w porównaniu do kwietnia o 1,3%. Podrożał (o 0,2%) najem mieszkania. Ceny nośników energii podniesiono o 2,4%. Ceny gazu podwyższono o 8,1% (w tym gazu ziemnego o 10,9%), energii elektrycznej – o 1,9%, energii cieplnej – o 0,2% oraz opału – o 0,1%. Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 0,2%.

W skali roku ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem były w maju br. wyższe o 7,5%. Najem mieszkania podrożał o 5,9%. Opłaty za wywóz nieczystości (śmieci) podniesiono o 39,7%, za usługi kanalizacyjne – o 9,2% oraz za zaopatrywanie w wodę – o 6,0%. Ceny nośników energii wzrosły o 9,8% (w tym gazu – o 13,4%, energii elektrycznej oraz opału – po 11,5%). Opłaty za energię ciepłą wzrosły o 3,0%. Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 2,0%, w tym opłaty za usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego o 6,3%, przy spadku cen sprzętu gospodarstwa domowego o 1,3%.

Opłaty związane ze **zdrowiem** były w maju br. nieco wyższe niż przed miesiącem (o 0,4%), natomiast w skali roku wzrost cen wyniósł 3,4%. Wyższe niż przed rokiem były m.in. ceny w zakresie usług ambulatoryjnych i medycyny niekonwencjonalnej (o 5,4%).

W maju br. znacznie wzrosły ceny w zakresie **transportu** (o 0,9%), głównie w wyniku kolejnych podwyżek cen paliw do prywatnych środków transportu (o 2,6%). Ceny samochodów osobowych były niższe o 0,1%. Ceny towarów i usług związanych z transportem były w maju br. o 4,1% wyższe niż przed rokiem. Ceny paliw wzrosły o 7,0%, w tym najbardziej gazu ciekłego – o 18,0%. Opłaty za usługi transportowe podniesiono o 2,8%. Obniżono ceny samochodów osobowych (o 1,1%).

Opłaty dotyczące **łączości** w maju br. pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. W skali roku opłaty za łączność zmniejszono o 1,7%.

Ceny towarów i usług związanych z **rekreacją i kulturą** wzrosły o 0,2%. W ujęciu rocznym ceny w zakresie rekreacji i kultury obniżono o 1,8%. Zmniejszyły się m.in. ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 13,5%). Za turystykę zorganizowaną płacono o 5,1% więcej niż przed rokiem. Ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty wzrosły o 3,9%, gazet i czasopism – o 2,8% oraz książek – o 2,1%.

W maju br. opłaty związane z **edukacją** utrzymały się na poziomie sprzed miesiąca, ale były o 3,2% wyższe niż przed rokiem.

Ceny w **restauracjach i hotelach** podniesiono w maju o 0,6% w porównaniu z kwietniem br. Były one o 6,0% wyższe niż przed rokiem.

Spośród **innych towarów i usług** w maju br. w ujęciu miesięcznym wzrosły m.in. ceny ubezpieczeń oraz usług świadczonych w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (po 0,3%). W skali roku ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych podniesiono o 5,3%, a ubezpieczeń – o 3,5%.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie czerwiec 2007 r. – maj 2008 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,4% (wobec 3,2% w okresie maj 2007 r. – kwiecień 2008 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁹ wzrosły w tym okresie o 3,6%.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W maju br. notowano dalszy wzrost siły nabywczej przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w ujęciu rocznym, jednak w skali mniejszej niż przed rokiem i przed miesiącem. W wyniku przeprowadzonej w marcu br. waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, maj był trzecim z kolei miesiącem, w którym przeciętne realne renty i emerytury brutto (zwłaszcza z systemu pozarolniczego) kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku.

W okresie styczeń–maj br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** ukształtowało się na poziomie 3079,76 zł, tj. o 11,7% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 8,2% przed rokiem). Największa dynamika płac nadal notowana była w budownictwie (wzrost o 16,8%). Podobnie jak w poprzednich okresach, wyższy niż przeciętnie wzrost płac obserwowano również w obsłudze nieruchomości i firm (13,7%)

⁹ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2008 r. – struktura spożycia z 2006 r. w cenach grudnia 2007 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

oraz w górnictwie (13,6%). Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej dynamiczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto miał miejsce w następujących działach/grupach: górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu (o 17,4%), wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 16,7%), sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw (o 14,3%), transport lądowy i rurociągowy (o 13,8%), produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 13,5%), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna (po 13,2%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w maju br. wyniosło 3069,43 zł i było o 10,5% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,9% w analogicznym okresie ub. roku).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem				bez wypłat z zysku	
	V 2008		I-V 2008		I-V 2008	
	w zł	V 2007=100	w zł	I-V 2007=100	w zł	I-V 2007=100
Sektor przedsiębiorstw	3069,43	110,5	3079,76	111,7	3077,46	111,8
w tym:						
Przemysł	3053,76	109,9	3084,58	111,0	3081,53	111,0
górnictwo	4340,93	109,7	4898,58	113,6	4898,40	113,6
przetwórstwo przemysłowe ..	2880,11	110,0	2855,98	111,2	2852,85	111,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3883,12	111,7	4075,88	109,9	4071,14	110,0
Budownictwo	3240,15	113,8	3183,65	116,8	3183,18	116,8
Handel i naprawy	2914,27	109,9	2922,25	111,3	2921,70	111,3
Hotele i restauracje	2262,09	109,7	2242,76	110,4	2240,43	110,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3310,29	108,9	3303,34	110,8	3299,26	111,0
Obsługa nieruchomości i firm	3201,87	114,0	3179,88	113,7	3178,43	113,7

W okresie styczeń–maj br. **fundusz płac** w sektorze przedsiębiorstw był o 18,1% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 12,9% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w **sektorze publicznym** w maju br. ukształtowało się na poziomie 3419,58 zł (o 10,5% wyższym niż przed rokiem), a w okresie styczeń–maj br. – 3521,13 zł (tj. o 12,1% większym niż w analogicznym okresie ub. roku). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w maju wyniosła 2997,11 zł (o 10,8% więcej w skali roku). W okresie pięciu miesięcy br. ukształtowała się ona na poziomie 2988,38 zł (tj. o 12,0% wyższym niż odpowiednio w ub. roku) i stanowiła 84,7% przeciętnej płacy w sektorze publicznym (przed rokiem 84,9%).

W maju br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** była o 6,1% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu odpowiednio o 6,6% przed rokiem). W okresie styczeń-maj br. płaca realna brutto zwiększyła się w skali roku o 7,5% (w analogicznym okresie ub. roku notowano wzrost o 6,1%).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	V 2008				I-V 2008	
	w tys.	V 2007=100	w zł	V 2007=100	w zł	I-V 2007=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	7733,9	101,0	1429,91	110,3	1379,36	106,8
emerytury	4946,6	103,6	1536,32	110,0	1481,48	106,5
renty z tytułu niezdolności do pracy	1435,1	94,0	1139,63	109,5	1101,55	106,0
renty rodzinne	1352,2	99,9	1348,72	109,5	1305,47	106,4
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1484,2	96,6	861,02	106,5	845,56	103,9

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w maju br. była o 10,3% większa niż przed rokiem i wyniosła 1429,91 zł. W okresie styczeń-maj br. ukształtowała się ona na poziomie 1379,36 zł, tj. o 6,8% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywcza przeciętnej emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym w maju br. w ujęciu rocznym była większa o 4,9% (wobec spadku o 0,8% odpowiednio przed rokiem). W okresie styczeń-maj br., podobnie jak przed rokiem, zwiększyła się ona o 1,9% w skali roku.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w maju br. wyniosła 861,02 zł i była o 6,5% wyższa niż przed rokiem. W okresie pięciu miesięcy br. ukształtowała się ona na poziomie 845,56 zł, tj. o 3,9% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywcza przeciętnej emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w maju br. wzrosła o 1,3% w skali roku (wobec spadku o 2,2% w maju ub. roku). W okresie styczeń-maj br. była ona niższa niż przed rokiem o 0,9% (w analogicznym okresie ub. roku wystąpił wzrost o 0,8%).

Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w maju br. 124,5 mln zł i była o 5,3% niższa niż przed miesiącem oraz o 15,9% niższa niż w maju ub. roku. W okresie pięciu miesięcy br. wypłacono bezrobotnym 649,5 mln zł, tj. o 18,1% mniej niż przed rokiem.

Z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** w maju br. wypłacono 266,8 mln zł, tj. o 19,1% mniej niż przed rokiem i o 3,6% mniej niż w kwietniu br., a w okresie styczeń-maj br. – 1356,7 mln zł, tj. o 21,2% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Budżet państwa

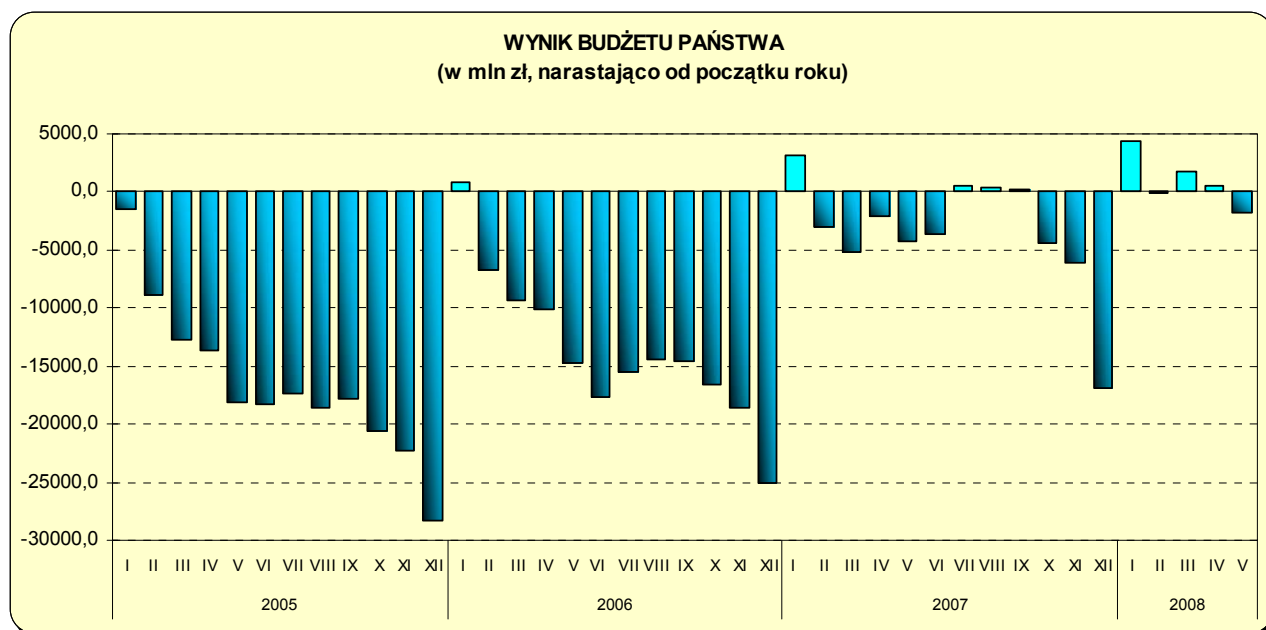
W okresie styczeń–maj br. **dochody** budżetu państwa¹⁰ wyniosły 108749,2 mln zł, **wydatki** – 110602,3 mln zł, **deficyt** – 1853,1 mln zł (odpowiednio 38,6%, 35,8%, 6,8% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2008 r.).

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2008 r.	I–V 2008			I–V 2007	
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	I–V 2007=100	struktura	
		w mln zł			w %	
Ogółem dochody	281892,1	108749,2	38,6	110,9	100,0	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	246610,0	101126,6	41,0	109,1	93,0	94,5
podatki pośrednie	164890,0	65469,3	39,7	108,8	60,2	61,4
w tym podatek akcyzowy	52200,0	19900,0	38,1	103,8	18,3	19,6
podatek dochodowy od osób prawnych	27150,0	13301,5	49,0	125,1	12,2	10,8
podatek dochodowy od osób fizycznych	36154,0	15688,8	43,4	107,1	14,4	14,9
dochody państwowych jednostek budżetowych ^{a)}	17085,6	6082,9	35,6	x	5,6	x
w tym wpływy z cła	1993,0	704,3	35,3	103,3	0,6	0,7
pozostałe dochody	1330,4	584,1	43,9	x	0,5	0,7
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi ^{a)}	35282,1	7622,6	21,6	x	7,0	x
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	15078,0	4660,1	30,9	x	4,3	x
fundusze strukturalne i inne	20204,1	2962,5	14,7	x	2,7	x
Ogółem wydatki	308982,7	110602,3	35,8	108,1	100,0	100,0
w tym:						
obsługa długu krajowego	21885,1	7427,8	33,9	91,6	6,7	7,9
obsługa zadłużenia zagranicznego	5924,5	3647,7	61,6	101,8	3,3	3,5
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tyt. środków własnych	12080,1	5763,8	47,7	x	5,2	x
dotacje dla:						
Funduszu Emerytalno-Rentowego	14998,9	5594,1	37,3	95,8	5,1	5,7
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	33230,0	8954,9	26,9	135,5	8,1	6,5
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	40685,0	20555,8	50,5	111,2	18,6	18,1
Deficyt/nadwyżka budżetu państwa	-27090,6	-1853,1	6,8	x	x	x
Finansowanie deficytu						
źródła krajowe	20117,0	2619,0	13,0	x	x	x
źródła zagraniczne	6973,6	-765,9	x	x	x	x

^{a)} Od kwietnia 2007 r. z dochodów państwowych jednostek budżetowych została wyłączona pozycja „Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi”, w związku z powyższym dane są nieporównywalne z poprzednio publikowanymi.

¹⁰ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–maj 2008 r.”

W okresie styczeń–maj br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 4,2 pkt niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich zwiększyły się o 8,8%, w tym z podatku akcyzowego o 3,8%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 60,2% i 18,3%, wobec 61,4% i 19,6% w okresie styczeń–maj 2007 r. Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 5,6%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych były o 25,1% wyższe niż przed rokiem, wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych były wyższe o 7,1%, a ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 12,2% i 14,4% (wobec odpowiednio 10,8% i 14,9% w okresie styczeń–maj 2007 r.). Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi stanowiły w okresie styczeń–maj br. 7,0% dochodów ogółem. Najwięcej środków napłynęło w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej – 4,3% dochodów ogółem.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń–maj br. była o 3,7 pkt niższa niż przed rokiem. Wyплаты subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów i województw) wyniosły 20555,8 mln zł (w tym środki przekazane na zadania oświatowe za czerwiec br. – 2363,5 mln zł) i stanowiły 50,5% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 18,6%, wobec 18,1% w analogicznym okresie ub. roku. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 10,0% wydatków ogółem (przed rokiem 11,4%). Spadek w stosunku do okresu styczeń–maj 2007 r. wykazały dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego – o 4,2%, natomiast wzrost wykazały dotacje dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – o 35,5%.

W okresie styczeń–kwiecień 2008 r. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 9,6% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 17,0% (wobec 16,7% w analogicznym okresie ub. roku).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–IV 2008				I–IV 2007
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	2007=100	struktura	
				w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych.....	15271,3	29,6	109,6	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność	518,0	18,3	118,3	3,4	3,1
nauka.....	364,8	30,7	108,0	2,4	2,4
oświata i wychowanie	325,7	31,2	115,5	2,1	2,0
szkolnictwo wyższe	5,6	21,1	112,0	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	50,4	27,4	110,8	0,3	0,3
ochrona zdrowia	728,8	28,8	116,4	4,8	4,5
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	25,5	35,7	128,1	0,2	0,1
administracja publiczna	2716,3	33,3	100,2	17,8	19,5
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa.....	530,3	32,3	110,5	3,5	3,4
wymiar sprawiedliwości	2667,1	32,9	112,2	17,5	17,1
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3245,3	33,7	111,9	21,3	20,8
obrona narodowa	2902,5	26,7	110,8	19,0	18,8

Pieniądz

Stan zasobów pieniądza wyniósł w końcu maja br. 599620,9 mln zł i był o 5303,2 mln zł (o 0,9%) wyższy niż w kwietniu br. oraz o 78384,2 mln zł (o 15,0%) większy niż przed rokiem.

Czynniki kreacji pieniądza – stan w końcu miesiąca:

Wyszczególnienie	V 2007	IV 2008	V 2008	zmiana w stosunku do	
				V 2007	IV 2008
	w mln zł				
Stan zasobów pieniądza ogółem	521236,7	594317,7	599620,9	78384,2	5303,2
aktywa zagraniczne netto	160407,2	111863,0	104272,6	-56134,6	-7590,4
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	61846,1	67716,4	69881,7	8035,6	2165,3
należności	412527,4	516898,2	526050,4	113523,0	9152,2
saldo pozostałych pozycji (netto)	-113544,0	-102159,9	-100583,7	12960,3	1576,1

Głównym czynnikiem kreacji pieniądza w maju br. były **należności**. Wyniosły one 526050,4 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 9152,2 mln zł (o 1,8%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 4584,3 mln zł (o 1,6%), od przedsiębiorstw o 4003,8 mln zł (o 2,1%), od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych o 23,7 mln zł (o 1,4%), od niemonetarnych instytucji finansowych o 744 mln zł (o 4,1%). Obniżyły się natomiast należności od instytucji samorządowych o 203,6 mln zł (o 1,2%). Według stanu na koniec maja, podobnie jak przed miesiącem, nie zanotowano należności od

funduszy ubezpieczeń społecznych. Stan należności w ujęciu rocznym zwiększył się o 113523,0 mln zł (o 27,5%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 73216,8 mln zł (o 33,8%), od przedsiębiorstw o 40874,4 mln zł (o 26,0%), od niemonetarnych instytucji finansowych o 2337,7 mln zł (o 14,0%), od instytucji samorządowych o 813,3 mln zł (o 4,9%), a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych o 737,4 mln zł (o 71,3%). Należności od funduszy ubezpieczeń społecznych w końcu maja ub. roku wyniosły 4456,7 mln zł.

Drugim, pod względem siły oddziaływania, czynnikiem generującym pieniądź były **aktywa zagraniczne netto**, których stan na koniec maja br. wyniósł 104272,6 mln zł. W porównaniu z poprzednim miesiącem ich wartość zmniejszyła się o 6,8%, a w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 35,0%.

Kolejnym czynnikiem generującym pieniądź było **zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego**, wynoszące w końcu maja br. 69881,7 mln zł – wzrost w porównaniu z poprzednim miesiącem o 3,2%, a w stosunku do maja ub. roku o 13,0%.

Czynnikiem ujemnie wpływającym na stan zasobów pieniądza było **saldo pozostałych pozycji netto**. Wyniosło ono w maju br. minus 100583,7 mln zł i poprawiło się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1576,1 mln zł, a w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 12960,3 mln zł.

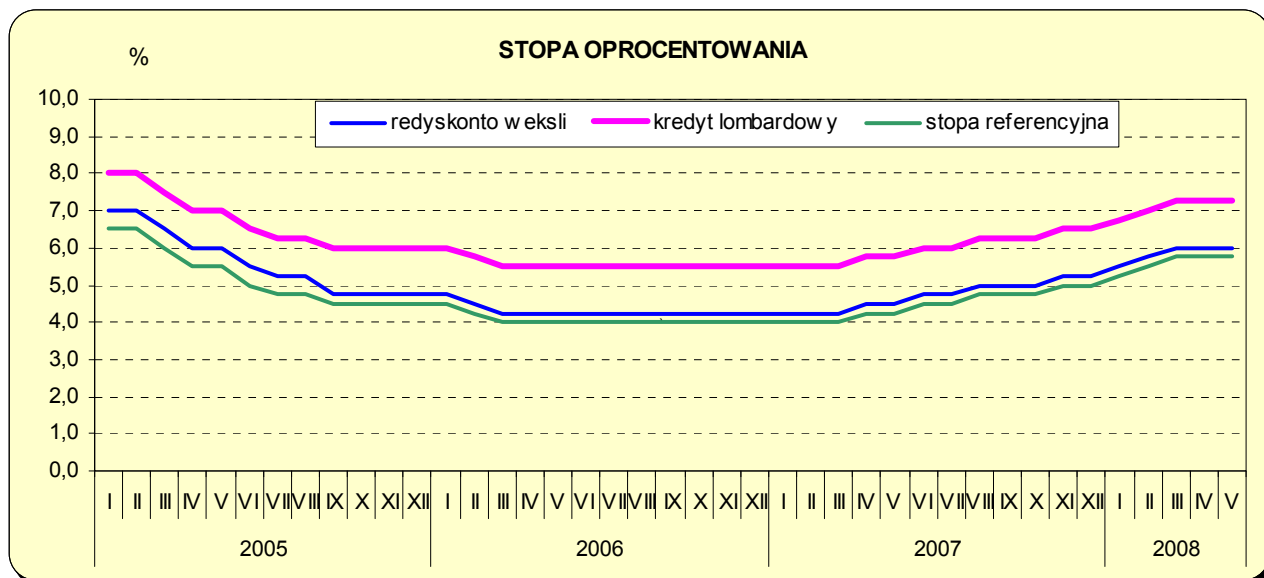
Na wzrost zasobów pieniądza w stosunku do poprzedniego miesiąca wpłynęło zwiększenie **depozytów i innych zobowiązań** o 6658,5 mln zł (o 1,3%), w tym depozyty i inne zobowiązania niemonetarnych instytucji finansowych wzrosły o 897,8 mln zł (o 3,1%), instytucji samorządowych o 1613,4 mln zł (o 6,1%), przedsiębiorstw o 131,5 mln zł (o 0,1%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych o 120,3 zł (o 0,9%), gospodarstw domowych o 2710,3 mln zł (o 0,9%), funduszy ubezpieczeń społecznych o 1185,2 mln zł (o 11,3%).

W stosunku do maja ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 75318,8 mln zł (o 17,4%), w tym depozyty i inne zobowiązania przedsiębiorstw zwiększyły się o 7877,7 mln zł (o 6,1%), gospodarstw domowych o 50428,5 mln zł (21,2%), niemonetarnych instytucji finansowych o 3875,6 mln zł (o 15,0%), instytucji samorządowych o 4519,3 mln zł (o 19,1%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych o 1547,2 mln zł (o 13,3%), a funduszy ubezpieczeń społecznych o 7070,6 mln zł (o 154,0%).

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu maja br. wyniosły 80697,6 mln zł i zwiększyły się w stosunku do kwietnia br. o 718,9 mln zł (o 0,9%), a w stosunku do maja ub. roku o 9240,6 mln zł (o 12,9%).

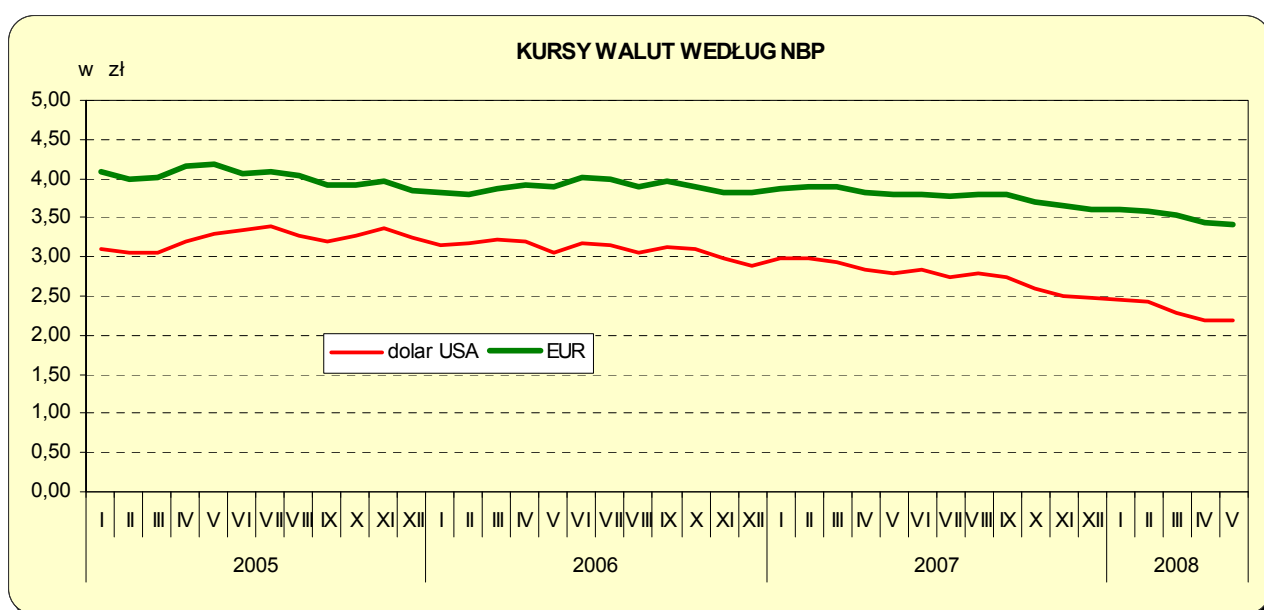
Pozostałe składniki M3 wyniosły w końcu maja br. 10260,9 mln zł i zmniejszyły się o 2074,1 mln zł (o 16,8%) w porównaniu z poprzednim miesiącem oraz były o 6175,2 mln zł (o 37,6%) niższe niż przed rokiem.

Obowiązujące od 27 marca br. podstawowe **stopy procentowe** stosowane przez NBP, tj. stopa redyskonta weksli, stopa kredytu lombardowego oraz stopa referencyjna nie uległy zmianie i wyniosły w maju br. odpowiednio 6,00, 7,25 i 5,75 w skali rocznej.

Średni miesięczny **kurs euro** ogłaszany przez Narodowy Bank Polski wyniósł w maju br. 340,69 zł/100 EUR i obniżył się o 1,1% w stosunku do poprzedniego miesiąca, a w porównaniu z majem ub. roku o 9,9%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** ogłaszany przez Narodowy Bank Polski wyniósł w maju br. 219,04 zł/100 USD i był o 0,2% wyższy niż w poprzednim miesiącu oraz o 21,8% niższy niż przed rokiem.

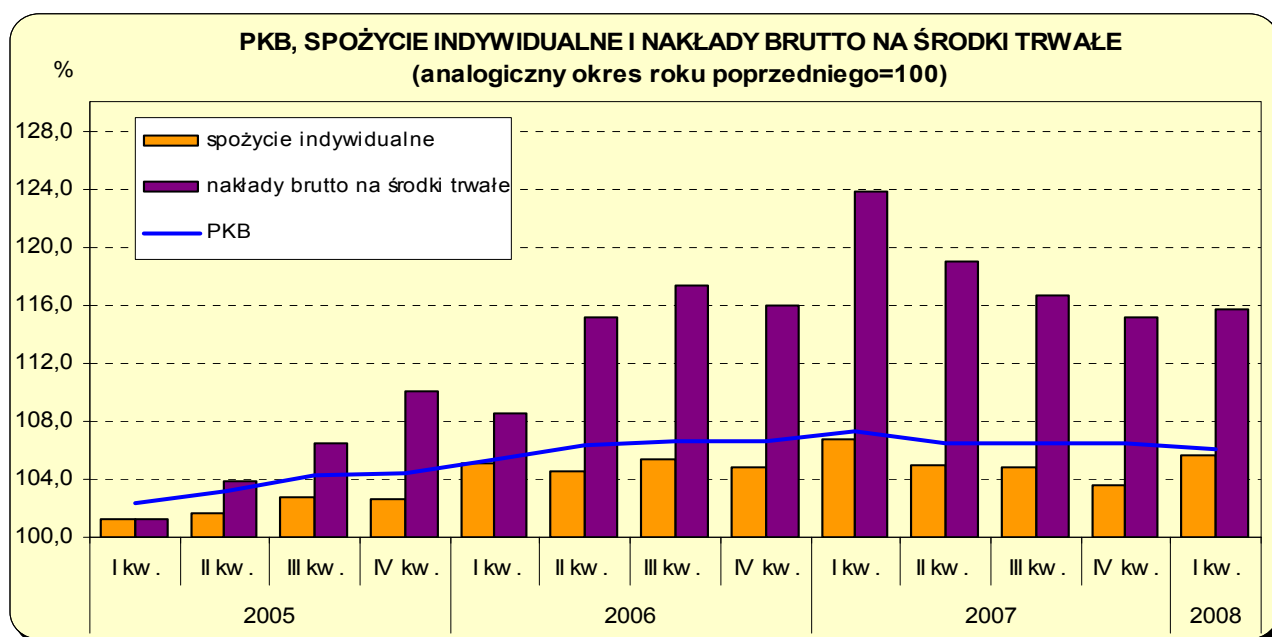
*

*

*

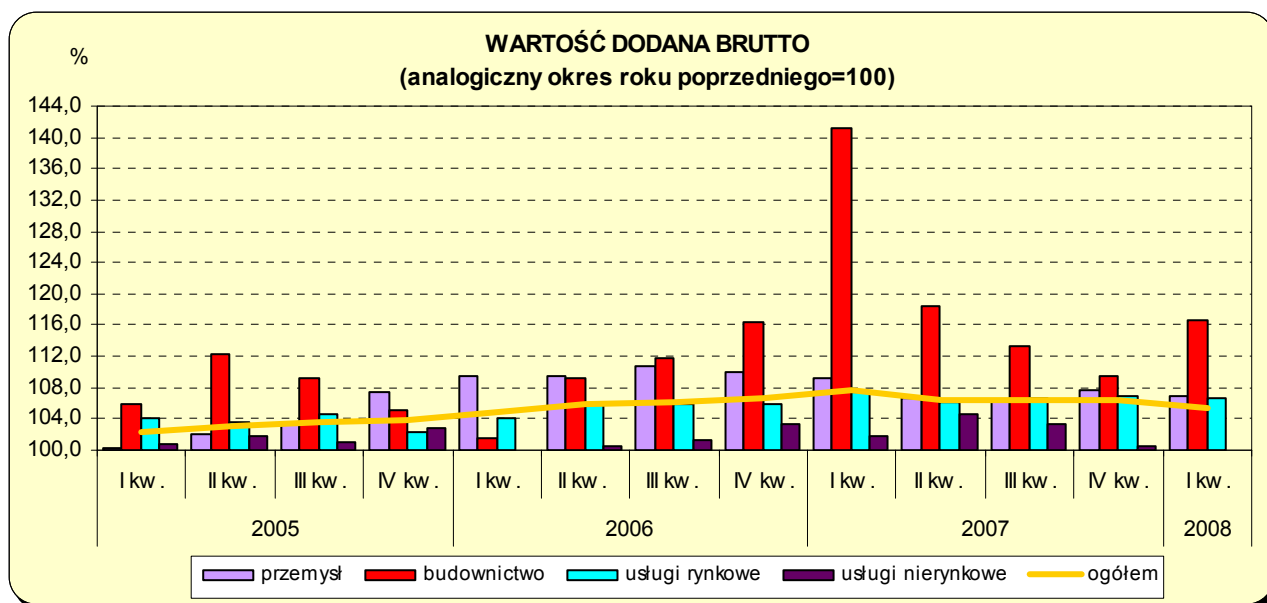
Produkt krajowy brutto

Według wstępnych danych, produkt krajowy brutto w cenach stałych w I kwartale br. był wyższy w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 6,1% (wobec 7,3% przed rokiem i 6,4% w IV kwartale ub. roku).

W I kwartale br. tempo wzrostu popytu krajowego było nieznacznie szybsze niż PKB i wyniosło 6,3%. Spożycie ogółem w I kwartale 2008 r. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosło o 4,1%, w tym spożycie indywidualne o 5,6%. Spożycie publiczne spadło o 1,1%. Wpływ spożycia indywidualnego na dynamikę PKB wzrósł o 1,7 pkt, w porównaniu z IV kwartałem ub. roku, obniżył się natomiast w ujęciu rocznym – o 0,8 pkt. Nakłady brutto na środki trwałe były o 15,7% wyższe niż przed rokiem. Ich wpływ na PKB wyniósł 2,2 pkt i był niższy niż w IV oraz I kwartale ub. roku (odpowiednio o 2,1 i 0,8 pkt).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej zwiększyła się w porównaniu z I kwartałem 2007 r. o 5,5%. Najwyższe tempo wzrostu wystąpiło w budownictwie (16,7%) oraz w handlu i naprawach (12,0%). W przemyśle i w usługach rynkowych tempo wzrostu wyniosło odpowiednio 6,9% i 6,7%.

W pierwszym kwartale br. notowano wyższe tempo wzrostu importu niż eksportu. Nadal obserwowany jest negatywny, choć dużo słabszy niż przed rokiem wpływ salda obrotów z zagranicą na dynamikę wzrostu PKB, który wyniósł minus 0,4 pkt (wobec minus 2,2 pkt w analogicznym okresie ub. roku).

Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym, wzrost produktu krajowego brutto w I kwartale br. wyniósł w ujęciu rocznym 6,4%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem – 1,4%.

Produkt krajowy brutto^{a)} niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2006	2007	2006				2007				2008
	kwartały										
	I-IV	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
	w mln zł										
Spożycie.....	856 020,3	921 473,1	210 662,7	215 237,8	214 623,8	215 496,0	228 964,6	231 525,4	230 250,6	230 732,5	247 839,3
w tym:											
indywidualne	652 826,4	701 087,4	161 125,3	162 867,6	165 083,9	163 749,6	175 294,0	174 696,2	176 149,3	174 947,9	192 669,5
publiczne	193 707,8	210 070,2	47 181,0	49 853,2	47 249,6	49 424,0	51 146,3	54 136,4	51 410,3	53 377,2	52 401,0
Akumulacja brutto	223 162,5	277 909,5	34 955,1	44 904,1	52 946,6	90 356,7	45 337,8	59 343,1	66 534,9	106 693,7	54 228,0
w tym nakłady brutto na środki trwałe	208 308,4	253 791,7	30 486,9	43 470,1	49 632,4	84 719,0	38 501,1	53 322,6	60 093,9	101 874,1	45 348,5
Eksport.....	427 776,3	477 294,0	96 665,6	105 760,5	109 223,4	116 126,8	113 198,0	116 244,0	121 222,0	126 630,0	126 996,6
Import	446 927,7	508 881,0	99 498,5	110 405,3	115 282,9	121 741,0	119 759,0	125 627,0	129 553,0	133 942,0	135 010,1
Popyt krajowy	1 079 182,8	1 199 382,6	245 617,8	260 141,9	267 570,4	305 852,7	274 302,4	290 868,5	296 785,5	337 426,2	302 067,3
Produkt krajowy brutto	1 060 031,4	1 167 795,6	242 784,9	255 497,1	261 510,9	300 238,5	267 741,4	281 485,5	288 454,5	330 114,2	294 053,8
Wartość dodana brutto.....	933 854,7	1 021 885,9	217 953,8	225 267,0	227 918,1	262 715,8	238 343,0	245 954,3	250 342,5	287 246,1	261 666,5
w tym:											
przemysł	231 402,5	236 983,2	55 546,2	52 204,0	55 986,0	67 666,3	57 713,0	53 657,7	57 070,3	68 542,2	60 961,5
budownictwo	59 777,1	80 985,0	7 063,0	11 844,1	16 374,6	24 495,4	11 209,2	17 014,7	22 049,3	30 711,8	15 036,0
usługi rynkowe	467 032,0	513 803,7	106 474,1	119 930,6	115 132,4	125 494,9	117 928,8	129 526,5	126 767,3	139 581,1	133 709,9
w tym:											
handel i naprawy	176 558,2	200 645,8	42 993,7	42 948,9	44 453,3	46 162,3	49 857,6	48 204,8	50 272,1	52 311,3	58 359,6
transport, gospodarka magazynowa i łączność	68 858,7	72 020,1	13 986,6	16 988,2	19 643,8	18 240,1	14 606,9	17 195,0	20 792,0	19 426,2	16 454,9
usługi nierynkowe.....	135 713,5	145 997,5	38 279,7	30 124,9	30 507,4	36 801,5	40 381,3	33 423,2	33 738,0	38 455,0	40 846,8

^{a)} Szczegółowe informacje na stronie internetowej GUS w notatce pt. „Produkt krajowy brutto w I kwartale 2008 r.”.

Adres internetowy: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_pkb_1kw_2008_tablice.xls

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^{a)}

Wyszczególnienie	2006	2007	2006				2007				2008
	kwartały										
	I-IV	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
	analogiczny okres poprzedniego roku=100										
Spożycie	105,2	105,2	106,0	104,8	105,3	104,8	106,6	105,2	105,2	103,9	104,1
w tym:											
indywidualne	105,0	105,0	105,1	104,6	105,4	104,8	106,8	104,9	104,8	103,6	105,6
publiczne	106,1	105,8	108,9	105,6	105,0	104,8	106,2	106,4	105,8	104,9	98,9
Akumulacja brutto	116,1	119,9	104,9	114,5	117,0	121,5	125,7	128,1	121,5	112,7	117,3
w tym nakłady brutto na środki trwałe	114,9	117,6	108,5	115,1	117,3	116,0	123,8	119,0	116,7	115,2	115,7
Eksport	114,6	108,4	122,4	112,8	114,6	110,1	110,2	107,2	108,2	108,2	113,4
Import	117,3	112,2	123,7	112,6	116,6	117,4	115,2	113,6	112,5	108,2	113,7
Popyt krajowy	107,3	108,3	105,8	106,4	107,4	109,3	109,3	109,2	108,4	106,5	106,3
Produkt krajowy brutto ..	106,2	106,6	105,4	106,3	106,6	106,6	107,3	106,5	106,5	106,4	106,1
Wartość dodana brutto ...	106,0	106,7	104,9	106,0	106,1	106,7	107,6	106,4	106,3	106,3	105,5
w tym:											
przemysł	110,0	107,5	109,4	109,5	110,8	110,1	109,3	106,6	106,3	107,6	106,9
budownictwo	111,6	116,4	101,6	109,1	111,8	116,3	141,1	118,5	113,3	109,5	116,7
usługi rynkowe	105,5	106,7	104,0	105,8	106,0	105,9	107,3	106,2	106,6	106,9	106,7
w tym:											
handel i naprawy ...	104,0	110,8	102,1	104,7	104,0	105,2	113,9	109,5	110,4	109,3	112,0
transport, gospodarka magazynowa i łączność	109,5	103,1	108,4	108,9	110,6	109,8	102,9	103,5	102,6	103,5	104,7
usługi nierynkowe	101,2	102,4	99,9	100,4	101,3	103,3	101,9	104,5	103,3	100,4	98,9

^{a)} Ceny średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^{a)}

Wyszczególnienie	2006				2007				2008
	kwartały								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
	analogiczny okres poprzedniego roku=100								
Spożycie	105,1	105,2	105,5	105,5	105,8	105,2	104,8	104,6	104,3
w tym:									
indywidualne.....	104,3	105,0	105,4	105,6	105,7	105,2	104,6	104,2	104,0
publiczne.....	106,9	105,6	105,3	105,3	105,5	105,4	104,9	104,7	102,3
Akumulacja brutto.....	107,9	116,4	118,4	121,4	123,0	122,9	119,9	114,7	115,8
w tym nakłady brutto na środki trwałe	111,1	114,5	117,1	116,8	119,5	117,2	116,5	116,2	114,3
Eksport	121,1	113,2	115,0	110,5	109,5	107,6	107,3	109,3	108,6
Import.....	122,4	114,4	120,0	116,2	113,9	114,1	111,1	110,5	105,1
Popyt krajowy	106,0	106,7	107,5	108,7	109,0	109,4	108,0	106,7	104,9
Produkt krajowy brutto	105,1	106,1	106,5	106,8	106,9	106,8	106,3	106,7	106,4
Wartość dodana brutto.....	106,8	103,8	106,0	107,0	106,6	107,2	106,0	106,4	105,1
w tym:									
przemysł.....	110,1	106,5	110,5	110,8	106,5	110,6	106,6	107,2	108,1
budownictwo.....	109,5	110,5	114,3	118,3	118,9	118,3	116,0	112,4	110,2
usługi rynkowe.....	104,4	104,7	105,8	106,5	106,7	106,7	106,6	107,2	107,3
w tym:									
handel i naprawy	103,2	104,2	105,3	106,8	110,4	110,2	110,5	110,8	110,7
transport, gospodarka magazynowa i łączność	109,2	107,9	110,5	108,3	104,3	104,8	103,2	104,7	108,1
usługi nierynkowe.....	106,1	96,9	97,8	100,3	97,8	107,0	108,2	105,1	105,5

^{a)} Ceny stałe przy roku odniesienia 2000.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^{a)}

Wyszczególnienie	2006				2007				2008
	kwartały								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
	okres poprzedni=100								
Spożycie	101,4	101,4	101,5	101,1	101,6	100,9	101,1	101,0	101,4
w tym:									
indywidualne.....	101,2	101,5	101,5	101,3	101,4	100,9	100,8	101,0	101,3
publiczne.....	101,9	100,9	101,3	101,1	102,1	100,8	100,8	100,9	99,8
Akumulacja brutto.....	102,2	105,5	105,6	106,6	103,6	105,4	103,1	102,0	104,5
w tym nakłady brutto na środki trwałe	102,7	105,2	104,3	103,7	105,1	103,1	103,7	103,4	103,4
Eksport	106,0	99,6	101,2	103,4	105,0	97,9	100,9	105,3	104,4
Import.....	106,9	100,1	106,7	101,7	104,8	100,3	104,0	101,1	99,7
Popyt krajowy	102,1	101,4	102,5	102,5	102,4	101,7	101,2	101,2	100,6
Produkt krajowy brutto	101,7	101,6	101,9	101,5	101,7	101,6	101,4	101,8	101,4
Wartość dodana brutto	102,7	100,2	102,4	101,5	102,4	100,8	101,2	101,9	101,1
w tym:									
przemysł.....	104,7	99,2	104,5	102,1	100,6	103,0	100,7	102,7	101,5
budownictwo.....	103,4	103,8	104,7	105,2	103,9	103,3	102,7	101,9	101,9
usługi rynkowe.....	101,5	101,5	101,8	101,4	101,7	101,5	101,8	102,0	101,8
w tym:									
handel i naprawy.....	100,0	102,0	102,3	102,4	103,3	101,8	102,6	102,7	103,2
transport, gospodarka magazynowa i łączność	103,2	101,0	103,4	100,6	99,3	101,5	101,7	102,0	102,6
usługi nierynkowe.....	104,6	93,0	100,4	102,7	102,0	101,8	101,5	99,8	102,4

^{a)} Ceny stałe przy roku odniesienia 2000.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^{a)} (w pkt proc.)

Wyszczególnienie	2006	2007	2006				2007				2008
	kwartały										
	I-IV	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Popyt krajowy	7,3	8,4	5,8	6,4	7,6	9,3	9,5	9,4	8,6	6,6	6,5
Spożycie	4,2	4,3	5,1	4,1	4,4	3,5	5,8	4,4	4,2	2,8	3,6
w tym indywidualne	3,1	3,1	3,4	3,0	3,5	2,7	4,5	3,1	3,1	2,0	3,7
Akumulacja brutto	3,1	4,1	0,7	2,3	3,2	5,8	3,7	5,0	4,4	3,8	2,9
w tym nakłady brutto na środki trwałe	2,7	3,4	1,0	2,4	3,0	4,2	3,0	3,3	3,2	4,3	2,2
Saldo obrotów z zagranicą	-1,1	-1,8	-0,4	-0,1	-1,0	-2,7	-2,2	-2,9	-2,1	-0,2	-0,4
<i>Produkt krajowy brutto</i>	<i>6,2</i>	<i>6,6</i>	<i>5,4</i>	<i>6,3</i>	<i>6,6</i>	<i>6,6</i>	<i>7,3</i>	<i>6,5</i>	<i>6,5</i>	<i>6,4</i>	<i>6,1</i>
<i>Wartość dodana brutto</i>	<i>5,2</i>	<i>5,8</i>	<i>4,4</i>	<i>5,3</i>	<i>5,3</i>	<i>5,9</i>	<i>6,9</i>	<i>5,7</i>	<i>5,5</i>	<i>5,4</i>	<i>4,9</i>

^{a)} Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie	Maj 2008		Styczeń-maj 2008
	zmiany w % w stosunku do		
	maja 2007	kwietnia 2008	okresu styczeń-maj 2007
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+5,4	0,0	+5,8
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	-23,1	-5,0	x
Wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw..	+10,5	-2,2	+11,7
w tym w przemyśle	+9,9	-2,5	+11,0
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	+2,3	-8,5	+8,6
górnictwo	-3,8	-10,7	+2,3
przetwórstwo przemysłowe.....	+2,9	-7,7	+8,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	-3,5	-18,1	+8,4
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe)			
Mieszkania oddane do użytkowania	+26,7	-12,7	+30,9

Wyszczególnienie	Marzec	Kwiecień	Maj
	zmiany w % w porównaniu		
	z poprzednim miesiącem		
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	+0,2	-0,1	+0,8
Ceny produkcji budowlano-montażowej.....	+0,4	+0,4	+0,3
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych.....	+0,4	+0,4	+0,8
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe.....	+0,4	+0,7	+1,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	+0,2	+0,2	+0,4
odzież i obuwie	+1,0	-0,1	-0,1
mieszkanie.....	+0,3	+0,2	+1,3
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	+0,3	+0,2	+1,6
w tym nośniki energii	+0,1	0,0	+2,4
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	+0,2	+0,2	+0,2
zdrowie.....	+0,4	+0,3	+0,4
transport	+0,8	+0,2	+0,9
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	+1,3	-0,1	+2,6
łącznie.....	0,0	0,0	0,0
rekreacja i kultura	-0,1	0,0	+0,2
edukacja	+0,1	+0,1	0,0
restauracje i hotele	+0,6	+0,6	+0,6
inne towary i usługi.....	+0,2	+0,6	+0,2

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a	2365,8	2331,1	2232,5	2103,1	1985,1	1895,1	1856,1	1821,9	1777,8	1720,9	1719,4	1746,6
	b	1813,4	1778,5	1702,2	1605,7	1525,6							
Stopa bezrobocia ¹⁾ (w %)	a	15,1	14,8	14,3	13,6	12,9	12,3	12,1	11,9	11,6	11,3	11,2	11,4
	b	11,7	11,5	11,1	10,5	10,0							
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a	5048	5070	5089	5105	5116	5144	5160	5182	5192	5220	5233	5241
	b	5348	5371	5384	5389	5390							
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	97,9	114,7	91,4	103,0	100,2	98,1	100,9	105,7	109,7	95,2	91,5
	b	104,3	101,7	100,7	104,2	91,5							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	115,4	113,0	111,3	112,6	108,1	105,6	110,4	108,9	105,4	110,8	108,5	106,4
	b	110,7	115,0	101,0	115,1	102,3							
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	37,9	110,5	119,0	110,6	113,2	111,2	101,4	108,5	104,1	115,4	83,7	147,5
	b	35,7	125,0	114,7	117,0	107,3							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	160,5	156,7	139,1	136,9	116,3	103,7	118,5	114,4	100,2	104,3	111,0	113,0
	b	106,6	120,7	116,3	123,0	116,6							
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	10186	18903	26979	35738	44146	52828	64355	75914	86952	102935	116483	133698
	b	14491	25436	34914	47121	57777							
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	b	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	b	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4							
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,4	100,7	101,1	101,6	102,2	102,2	101,9	101,6	102,3	103,0	103,7	104,0
	b	100,7	101,1	101,5	101,8	102,6							
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,6	100,3	100,5	100,5	100,4	100,5	100,3	100,3	100,0	99,7	99,9	99,3
	b	101,2	100,6	100,2	99,9	100,8							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,1	103,5	103,3	102,2	102,1	101,7	101,4	101,8	101,8	102,0	102,5	102,3
	b	102,9	103,2	102,9	102,3	102,8							
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej													
poprzedni miesiąc=100	a	100,5	100,8	101,0	101,1	101,1	100,9	100,6	100,6	100,5	100,5	100,2	100,2
	b	100,3	100,5	100,4	100,4	100,3							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,8	105,6	106,5	107,3	108,1	108,7	108,9	109,0	108,8	108,6	108,6	108,4
	b	108,1	107,7	107,1	106,3	105,4							

¹⁾ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ²⁾ Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹⁾ (w zł)	a	2663,55	2687,48	2852,71	2786,29	2776,92	2869,69	2893,71	2885,97	2858,83	2951,67	3092,01	3246,00
	b	2969,65	3032,70	3144,41	3137,74	3069,43							
poprzedni miesiąc=100	a	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	b	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	b	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5							
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw													
przeciętna miesięczna 2000=100	a	111,6	112,4	118,7	115,4	114,5	118,2	119,4	119,5	117,5	120,6	125,7	131,7
	b	119,8	121,8	125,8	125,2	121,4							
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ²⁾ - od początku roku (w %)	a	.	.	6,1	.	.	6,5	.	.	6,4	.	.	6,1
	b	.	.	5,8	.	.							
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³⁾ - od początku roku (w %)	a	.	.	4,9	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	5,0
	b	.	.	4,6	.	.							
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)	a	3144,1	-2992,3	-5177,0	-2090,9	-4297,2	-3646,6	541,3	304,1	178,9	-4403,9	-6024,8	-15956,4
	b	4407,3	-136,6	1802,9	554,3	-1853,1							
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
100 dolarów USA	a	298,37	298,05	293,59	282,79	279,97	283,99	275,00	279,81	272,86	260,42	249,15	247,54
	b	245,37	243,05	228,16	218,52	219,04							
100 euro	a	387,87	389,58	388,69	381,92	378,24	380,79	376,85	381,00	378,99	370,52	365,56	360,42
	b	360,80	358,25	353,74	344,44	340,69							
Handel zagraniczny w mln zł													
eksport	a	29325,8	29519,2	34055,7	30435,7	31847,0	31947,7	31279,4	31479,8	33512,5	37686,4	35518,0	27290,1
	b	32817,7	34710,5	33397,1	34743,7	.							
import	a	33975,8	33163,0	40117,1	35988,9	37403,2	38163,9	38150,5	35221,1	39107,1	43279,1	40844,2	35293,5
	b	38075,5	40039,6	40545,3	40924,3	.							
saldo	a	-4650,0	-3643,8	-6061,4	-5553,2	-5556,2	-6216,2	-6871,1	-3741,3	-5594,6	-5592,7	-5326,2	-8003,4
	b	-5257,8	-5329,1	-7148,2	6180,6	.							

¹⁾ Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne. ²⁾ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³⁾ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^{a)}		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^{b)}	
			eksport	import	saldo							
	2007	I kw. 2008 ^{a)}	I–III 2008			I–III 2007	IV 2007	IV 2008	V 2007	V 2008	IV 2007	IV 2008
	zmiana w % w ujęciu rocznym			w mld euro			w %		zmiana w % w ujęciu rocznym			
UE-27	2,9	2,5	7,2	6,7	2,1	3,9 ^{c)}	3,1	3,8 ^{c)}
Strefa Euro-15	2,6	2,2	7,5	7,1	1,9	3,7 ^{c)}	3,1	3,9 ^{c)}
Austria.....	3,4	2,8	6	5	0,5	0,1	4,5	4,2	1,9	3,8 ^{c)}	5,9	.
Belgia.....	2,8	2,2	2	9	0,2	4,8	7,9	6,9	1,3	5,1	4,3 ^{c)}	.
Bułgaria.....	6,2	.	26	22	-2,1	-1,8	7,3	5,5	4,5	14,0	10,2 ^{c)}	7,4 ^{c)}
Cypr	4,4	3,9	-8	21	-1,4	-1,1	4,1	3,6	1,9	4,6	2,3	.
Dania.....	1,8	.	5	4	0,6	0,5	3,9	2,7	1,7	3,6	0,4	7,8
Estonia	7,1	1,4	4	-4	-0,6	-0,8	5,0	4,1	5,9	11,4	8,7	-0,2
Finlandia	4,4	3,1	5	5	1,1	1,0	6,9	6,0	1,3	4,1	0,7	7,8
Francja	2,2	2,2	6	11	-14,5	-8,8	8,5	7,8	1,2	3,7	1,6	3,9
Grecja.....	4,0	3,6	-11	-8	-9,0	-9,6	8,4	.	2,6	4,9	0,6	2,0 ^{c)}
Hiszpania.....	3,8	2,7	5	10	-26,7	-21,9	8,1	9,6	2,4	4,7	3,9	-0,2
Irlandia	5,3 ^{c)}	.	-5	-4	6,0	6,6	4,6	5,7	2,7	3,7	1,8	-1,0 ^{c)}
Litwa	8,8	6,7	31	30	-1,5	-1,2	4,5	4,4	5,0	12,3	4,3	15,7
Luksemburg	4,5	.	3	1	-0,8	-0,9	4,8	4,7	2,3	4,8	0,4	8,8 ^{c)}
Łotwa.....	10,3	4,4	21	7	-1,1	-1,2	6,0	5,1	7,8	17,7	-0,2	4,6
Malta	3,8	.	-3	5	-0,3	-0,2	6,5	5,7	-1,0	4,1	.	.
Niderlandy.....	3,5	3,4	11	12	10,9	11,3	3,3	2,8	2,0	2,1 ^{c)}	-2,3 ^{c)}	10,6 ^{c)}
Niemcy.....	2,5	2,6	6	6	50,4	48,5	8,5	7,4	2,0	3,1	5,2	5,2
Polska	6,5	6,4	17	19	-4,9	-3,7	10,1	7,7	2,3	4,3	10,6	12,2
Portugalia	1,8	0,9	5	12	-5,2	-4,0	8,2	7,4	2,4	2,8	3,1	2,7
Republika Czeska....	6,5 ^{c)}	5,3	16	18	1,4	1,4	5,6	4,4	2,4	6,8	11,7	8,3
Rumunia.....	6,0 ^{c)}	.	14	13	-4,9	-4,4	6,6	.	3,9	8,5	1,4	11,0 ^{c)}
Słowacja.....	10,4	9,5	19	17	0,1	-0,1	11,4	10,0	1,5	4,0	14,9	9,7 ^{c)}
Słowenia.....	6,1	5,7	11	14	-0,3	-0,1	4,8	4,0	3,1	6,2	9,9 ^{c)}	6,8 ^{c)}
Szwecja	2,7	2,3	7	7	3,9	3,7	6,3	5,4	1,2	3,9	4,4	0,4
Węgry.....	1,3	0,8	12	9	0,3	-0,2	7,1	7,6	8,4	6,9	7,8	.
Wielka Brytania	3,0	2,5	-2	-1	-34,0	-33,7	5,3	.	2,5	.	0,5	0,2
Włochy	1,5	0,3	5	4	-5,1	-5,7	6,0	.	1,9	3,7	1,0	2,0

^{a)} Dane wyrównane sezonowo.

^{b)} Dane wyrównane dniami roboczymi.

^{c)} Prognoza.

Źródło: Eurostat – stan na 23.06.2008 r.